

S P R A W O Z D A N I E

KOMISJI NADZWYCZAJNEJ DO SPRAW ZMIAN W KODYFIKACJACH

**o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy –
Kodeks postępowania cywilnego, ustawy – Prawo
o ustroju sądów powszechnych, ustawy – Kodeks
postępowania karnego oraz niektórych innych
ustaw (druk nr 3216)**

Marszałek Sejmu na 76. posiedzeniu Sejmu w dniu 26 maja 2023 r. – na podstawie art. 87 ust. 2 w związku z art. 90 ust. 1 regulaminu Sejmu skierowała powyższy projekt ustawy do Komisji Nadzwyczajnej do spraw zmian w kodyfikacjach w celu rozpatrzenia.

Komisja Nadzwyczajna do spraw zmian w kodyfikacjach po rozpatrzeniu tego projektu ustawy na posiedzeniach w dniach 1 i 15 czerwca 2023 r.

wnosi:

W y s o k i S e j m   uchwalić raczy załączony projekt ustawy.

Warszawa, dnia 15 czerwca 2023 r.

Sprawozdawca

(-)Grzegorz Lorek

Przewodniczący Komisji

(-)Piotr Sak

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1805, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 9:

a) w § 1 uchyla się zdanie trzecie,

b) po § 1 dodaje się § 1¹ w brzmieniu:

„§ 1¹. Przeglądanie akt sprawy oraz udostępnianie stronom i uczestnikom postępowania odpisów, kopii lub wyciągów z akt sprawy może się odbywać za pośrednictwem systemu teleinformatycznego obsługującego postępowanie sądowe, zwanego dalej „systemem teleinformatycznym” albo systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 53e § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 217, z 2022 r. poz. 2642 oraz z 2023 r. poz. 289 i 614), zwanego dalej „portalem informacyjnym”.”;

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze, ustawę z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, ustawę z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego, ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy, ustawę z dnia 11 kwietnia 2001 r. o rzecznikach patentowych, ustawę z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, ustawę z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe, ustawę z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, ustawę z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne, ustawę z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze, ustawę z dnia 15 grudnia 2016 r. o Prokuraturze Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, ustawę z dnia 28 lutego 2018 r. o kosztach komorniczych, ustawę z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych, ustawę z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, ustawę z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych, ustawę z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich oraz ustawę z dnia 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1981, 2052, 2262, 2270, 2289, 2328 i 2459, z 2022 r. poz. 1, 366, 480, 807, 830, 974, 1098, 1301, 1371, 1692, 1855, 1967, 2127, 2140, 2180, 2339, 2436, 2600 i 2687 oraz z 2023 r. poz. 289, 326, 403, 535, 556, 614, 739, 803 i 852.

2) po art. 131¹ dodaje się art. 131^{1a} w brzmieniu:

„Art. 131^{1a}. § 1. W razie niemożności doręczenia za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, sąd doręcza adwokatowi, radcy prawnemu, rzecznikowi patentowemu, prokuratorowi, organowi emerytalnemu określone przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej pisma sądowe, wyłącznie poprzez umieszczenie ich treści w portalu informacyjnym w sposób umożliwiający uzyskanie przez odbiorcę dokumentu potwierdzającego doręczenie. Nie dotyczy to pism, które podlegają doręczeniu wraz z odpisami pism procesowych stron lub innymi dokumentami nie pochodzącymi od sądu, chyba że sąd dysponuje ich kopią utrwaloną w postaci elektronicznej.

§ 2. W przypadku, o którym mowa w § 1, pismo uznaje się za doręczone w chwili wskazanej w dokumencie potwierdzającym doręczenie. Przepisu art. 134 § 1 nie stosuje się. W przypadku braku dokumentu potwierdzającego doręczenie, doręczenie uznaje się za skuteczne po upływie 14 dni od dnia umieszczenia treści pisma w portalu informacyjnym w sposób, o którym mowa w § 1 zdanie pierwsze.

§ 3. Przewodniczący zarządza odstąpienie od doręczenia pisma za pośrednictwem portalu informacyjnego, jeżeli dokonanie doręczenia w taki sposób jest niemożliwe ze względu na charakter pisma, w szczególności jeżeli zachodzi potrzeba wydania stronie uwierzytelnionego odpisu orzeczenia lub tytułu wykonawczego.

§ 4. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb i sposób doręczania pism sądowych za pośrednictwem portalu informacyjnego jak również elektroniczną postać, w której pisma te są doręczane, mając na uwadze konieczność zapewnienia sprawnego toku postępowania, a także realizacji gwarancji procesowych jego uczestników.”;

3) w art. 142 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Doręczenie pisma jest potwierdzane przez odbiorcę:

- 1) pisemnie;
- 2) za pośrednictwem systemu teleinformatycznego operatora pocztowego, o którym mowa w art. 131 § 1;

- 3) dokumentem uzyskanym z systemu teleinformatycznego;
- 4) dokumentem uzyskanym z portalu informacyjnego.”;
- 4) w art. 150 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) sąd oraz miejsce i czas posiedzenia, a także informację, czy wezwany może wziąć udział w posiedzeniu w sposób określony w art. 151 § 2;”;
- 5) w art. 151:
  - a) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Przewodniczący może zarządzić przeprowadzenie posiedzenia jawnego przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających jego przeprowadzenie na odległość (posiedzenie zdalne) jeżeli nie stoi temu na przeszkodzie względ na charakter czynności, które mają być dokonane na posiedzeniu, a przeprowadzenie posiedzenia zdalnego zagwarantuje pełną ochronę praw procesowych stron i prawidłowy tok postępowania. W takim przypadku na sali sądowej przebywają sąd i protokolant, a pozostałe osoby uczestniczące w posiedzeniu nie muszą przebywać w budynku sądu prowadzącego postępowanie. Zapis obrazu i dźwięku z czynności procesowych odbywających się na sali sądowej przekazuje się do miejsca przebywania tych uczestników posiedzenia, którzy zgłosili zamiar zdalnego udziału w posiedzeniu sądu oraz z miejsca przebywania tych uczestników posiedzenia do budynku sądu prowadzącego postępowanie.”;
  - b) dodaje się § 3–9 w brzmieniu:

„§ 3. Przewodniczący może zarządzić przeprowadzenie posiedzenia zdalnego z urzędu lub na wniosek osoby, która ma uczestniczyć w posiedzeniu i wskazała adres poczty elektronicznej. Termin do złożenia wniosku wynosi 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia albo wezwania na posiedzenie. Zarządzając przeprowadzenie posiedzenia zdalnego przewodniczący może zastrzec, że określona osoba weźmie udział w posiedzeniu zdalnym poza budynkiem sądu prowadzącego postępowanie, jeżeli będzie przebywać w budynku innego sądu. O treści zarządzeń, o których mowa w zdaniach poprzedzających, w tym zmierzających do przeprowadzenia dowodu w sposób zdalny, o odmowie uwzględnienia wniosku lub zmianie zarządzeń w tym przedmiocie informuje się w sposób przewidziany w art. 149¹.

§ 4. Przewodniczący może zarządzić, że osoba pozbawiona wolności będzie uczestniczyć w czynnościach procesowych wyłącznie w ramach posiedzenia zdalnego. W takim przypadku w miejscu przebywania tej osoby bierze udział w posiedzeniu zdalnym przedstawiciel administracji zakładu karnego lub aresztu śledczego, pełnomocnik, jeżeli został ustanowiony, oraz tłumacz, jeżeli został powołany. Przepis powyższy stosuje się odpowiednio do osób objętych postępowaniem terapeutycznym na podstawie odrębnych przepisów.

§ 5. Wzywając na posiedzenie zdalne, informuje się jego uczestników o możliwości stawiennictwa na sali sądowej lub zgłoszenia zamiaru zdalnego udziału w posiedzeniu, a także poucza się, że zamiar ten należy zgłosić najpóźniej na 3 dni robocze przed wyznaczonym terminem posiedzenia oraz że do skutecznego zgłoszenia wystarcza zachowanie formy określonej w art. 226¹ pkt 2 lit. b, przy jednoczesnym wskazaniu adresu poczty elektronicznej. W takim przypadku informuje się także o treści § 2, 3 oraz 6–8, adresie strony internetowej zawierającej obwieszczenie, o którym mowa w § 9, oraz o sposobie przyłączenia się do posiedzenia zdalnego. Obowiązek zgłoszenia zamiaru zdalnego udziału w posiedzeniu nie dotyczy osoby pozbawionej wolności.

§ 6. Osoba, która nie zgłosiła skutecznie wniosku, o którym mowa w § 3 zdanie pierwsze, albo nie zgłosiła zamiaru zdalnego udziału w posiedzeniu zgodnie z § 5 zdanie pierwsze, ma obowiązek stawić się na posiedzeniu w budynku sądu prowadzącego postępowanie bez dodatkowego wezwania.

§ 7. Czynności procesowe dokonane w trakcie posiedzenia zdalnego przez strony i innych uczestników przebywających poza salą sądu prowadzącego postępowanie są skuteczne, chyba że ustawa wymaga ich dokonania w formie pisemnej.

§ 8. Osoba biorąca udział w posiedzeniu zdalnym przebywająca poza budynkiem sądu jest zobowiązana poinformować sąd o miejscu, w którym przebywa oraz dołożyć wszelkich starań, aby warunki w miejscu jej pobytu licowały z powagą sądu i nie stanowiły przeszkody do dokonania czynności procesowych z jej udziałem. W razie odmowy podania wskazanej

informacji lub jeżeli zachowanie tej osoby budzi uzasadnione wątpliwości co do prawidłowego przebiegu czynności dokonanych zdalnie z jej udziałem, sąd może wezwać tę osobę do osobistego stawiennictwa na sali sądowej.

§ 9. Minister Sprawiedliwości podaje, w drodze obwieszczenia, na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej informacje o standardach technicznych oprogramowania i wymaganiach sprzętowych niezbędnych do uczestniczenia w posiedzeniu zdalnym.”;

- 6) w art. 154 w § 1 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:
„Przepisów o posiedzeniu zdalnym nie stosuje się, chyba że wszyscy uczestnicy czynności przebywają w budynkach sądowych.”;
- 7) w art. 183¹¹ dodaje się zdanie trzecie w brzmieniu:
„Mediator może przeprowadzić posiedzenie mediacyjne przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających jego przeprowadzenie na odległość, jeżeli strony wyrażą na to zgodę.”;
- 8) w art. 235 § 2 i 3 otrzymują brzmienie:
„§ 2. Jeżeli charakter dowodu się temu nie sprzeciwia, sąd orzekający może postanowić, że jego przeprowadzenie nastąpi na odległość w ramach posiedzenia zdalnego.
§ 3. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje urządzeń i środków technicznych wykorzystywanych w budynku sądu do przeprowadzenia dowodu w ramach posiedzenia zdalnego, sposób korzystania z tego rodzaju urządzeń i środków, jak również sposób przechowywania, odtwarzania i kopiowania zapisów dokonanych podczas jego przeprowadzenia, mając na względzie konieczność właściwego zabezpieczenia utrwalonego obrazu i dźwięku przed utratą dowodu, jego zniekształceniem lub nieuprawnionym ujawnieniem.”;
- 9) w art. 235¹ dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:
„We wniosku można także wskazać, czy strona domaga się przeprowadzenia dowodu w ramach posiedzenia zdalnego.”;
- 10) po art. 263 dodaje się art. 263¹ w brzmieniu:
„Art. 263¹. Strona może sprzeciwić się przesłuchaniu świadka poza salą sądową w ramach posiedzenia zdalnego, nie później jednak niż w terminie 7 dni

od dnia uzyskania informacji o zamiarze przeprowadzenia dowodu w taki sposób. W razie skutecznego wniesienia sprzeciwu sąd wzywa świadka do osobistego stawiennictwa na sali sądowej.”;

11) w art. 269 w § 1 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Przewodniczący może zwolnić osoby pozostające poza salą sądową z obowiązku powstania, jeżeli wykonanie tego obowiązku nie licowałoby z powagą czynności lub mogło niekorzystnie wpłynąć na jakość utrwalenia obrazu i dźwięku z tej czynności.”;

12) w art. 284 dotychczasową treść oznacza się jako § 1 i dodaje się § 2 i 3 w brzmieniu:

„§ 2. Przedstawienie akt sprawy lub ich kopii biegłemu wpisanemu na listę biegłych sądowych może nastąpić za pośrednictwem portalu informacyjnego.

§ 3. Sąd zarządza przeprowadzenie czynności z udziałem biegłego na sali sądowej na uzasadniony wniosek strony, albo w przypadku, gdy wiarygodność opinii przedstawianej w ramach posiedzenia zdalnego budzi wątpliwości.”;

13) art. 289 otrzymuje brzmienie:

„Art. 289. Do wezwania i przesłuchania biegłych stosuje się ponadto odpowiednio przepisy o świadkach, z wyjątkiem art. 263¹ oraz przepisów o przymusowym sprowadzeniu.”;

14) w art. 304 zdanie trzecie otrzymuje brzmienie:

„Poza tym do przesłuchania stron i składania przyrzeczenia stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące świadków, w tym art. 263¹, z wyjątkiem przepisów o środkach przymusowych.”;

15) w art. 367 uchyla się § 3;

16) po art. 367 dodaje się art. 367¹ w brzmieniu:

„Art. 367¹. § 1. Sąd rozpoznaje sprawę w składzie jednego sędziego z wyjątkiem spraw:

- 1) o roszczenia majątkowe, w których wartość przedmiotu sporu przekracza milion złotych,
- 2) rozpoznawanych w pierwszej instancji przez sąd okręgowy jako właściwy rzeczowo, z uwzględnieniem pkt 1,

3) rozpoznawanych w pierwszej instancji w składzie trzech sędziów na podstawie art. 47 § 4

– które podlegają rozpoznaniu w składzie trzech sędziów.

§ 2. W sprawach podlegających rozpoznaniu w składzie trzech sędziów sąd orzeka na posiedzeniu niejawnym w składzie jednego sędziego, z wyjątkiem wydania postanowienia, o którym mowa w art. 224 § 3, lub wyroku.

§ 3. Prezes sądu może zarządzić rozpoznanie sprawy w składzie trzech sędziów, jeżeli uzna to za wskazane ze względu na szczególną zawikłość lub precedensowy charakter sprawy.”;

17) w art. 387:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Sąd drugiej instancji uzasadnia z urzędu wyrok oraz postanowienie kończące postępowanie w sprawie.”,

b) po § 1 dodaje się § 1¹ w brzmieniu:

„§ 1¹. W sprawach, w których:

1) apelację oddalono,

2) zmieniono zaskarżony wyrok lub

3) skarga kasacyjna ani zażalenie do Sądu Najwyższego nie przysługują – pisemne uzasadnienie sporządza się tylko wówczas, gdy strona zgłosiła wnioski o doręczenie orzeczenia z uzasadnieniem.”,

c) w § 2 zdanie trzecie otrzymuje brzmienie:

„W sprawach, o których mowa w § 1¹ pisemne uzasadnienie albo transkrypcję wygłoszonego uzasadnienia sporządza się w terminie dwóch tygodni od dnia zgłoszenia wniosku o doręczenie wyroku z uzasadnieniem.”;

18) w art. 394^{1a} po § 1¹ dodaje się § 1² w brzmieniu:

„§ 1². Sąd rozpoznaje zażalenie, o którym mowa w § 1, w składzie trzech sędziów.”;

19) w art. 394²:

a) w § 1¹:

– pkt 4¹ otrzymuje brzmienie:

„4¹) wynagrodzenie biegłego, mediatora i należności świadka,”,

– po pkt 5 dodaje się pkt 5¹ w brzmieniu:

- „5¹) odmowa uzasadnienia orzeczenia oraz jego doręczenia,”
- b) po § 1² dodaje się § 1³ w brzmieniu:
„§ 1³. Sąd rozpoznaje zażalenie, o którym mowa w § 1 i 1¹, w składzie trzech sędziów.”;
- 20) w art. 397 § 1 i 1¹ otrzymują brzmienie:
„§ 1. Sąd rozpoznaje zażalenie na posiedzeniu niejawnym w składzie jednego sędziego.
§ 1¹. Sąd drugiej instancji odrzuca zażalenie, jeżeli podlegało ono odrzuceniu przez sąd pierwszej instancji, jak również zażalenie, którego braków strona nie usunęła w wyznaczonym terminie.”;
- 21) w art. 427 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:
„Odbycie posiedzenia przy drzwiach zamkniętych nie stoi na przeszkodzie przeprowadzeniu dowodu na odległość w ramach posiedzenia zdalnego, jeżeli w istotny sposób przyspieszy to rozpoznanie sprawy lub przyczyni się znacznie do zaoszczędzenia kosztów.”;
- 22) po art. 446 dodaje się art. 446¹ w brzmieniu:
„Art. 446¹. Sąd drugiej instancji rozpoznaje sprawę w składzie jednego sędziego.”;
- 23) w art. 451:
a) dotychczasową treść oznacza się jako § 1, który otrzymuje brzmienie:
„§ 1. Przepisy art. 444, art. 445, art. 445¹ i art. 446¹ stosuje się odpowiednio w sprawach o unieważnienie małżeństwa.”,
b) dodaje się § 2 w brzmieniu:
„§ 2. Przepis art. 446¹ stosuje się w sprawach o ustalenie istnienia lub nieistnienia małżeństwa.”;
- 24) po art. 479³⁴ dodaje się art. 479^{34a} w brzmieniu:
„Art. 479^{34a}. Sąd rozpoznaje apelację w składzie jednego sędziego.”;
- 25) po art. 479⁵⁵ dodaje się art. 479^{55a} w brzmieniu:
„Art. 479^{55a}. Sąd rozpoznaje apelację w składzie jednego sędziego.”;
- 26) po art. 479^{66a} dodaje się art. 479^{66b} w brzmieniu:
„Art. 479^{66b}. Sąd rozpoznaje apelację w składzie jednego sędziego.”;
- 27) po art. 479^{77a} dodaje się art. 479^{77b} w brzmieniu:
„Art. 479^{77b}. Sąd rozpoznaje apelację w składzie jednego sędziego.”;

- 28) po art. 479⁸⁷ dodaje się art. 479^{87a} w brzmieniu:
„Art. 479^{87a}. Sąd rozpoznaje apelację w składzie jednego sędziego.”;
- 29) w art. 479⁹⁰ dodaje się § 3 w brzmieniu:
„§ 3. Sąd rozpoznaje apelację w składzie jednego sędziego.”;
- 30) uchyla się art. 505¹⁰;
- 31) w art. 505²⁷ w § 1 skreśla się wyrazy „art. 505¹⁰.”;
- 32) w art. 544 § 1 otrzymuje brzmienie:
„§ 1. Sprawy o ubezwłasnowolnienie należą do właściwości sądów okręgowych.”;
- 33) w art. 547 dodaje się § 4 w brzmieniu:
„§ 4. Przepisów o posiedzeniu zdalnym nie stosuje się do osoby, której dotyczy wnioski o ubezwłasnowolnienie, o ile ma być wysłuchana, ani do udziału biegłych w tej czynności.”;
- 34) w art. 560 dodaje się § 3 w brzmieniu:
„§ 3. Sąd drugiej instancji rozpoznaje sprawę w składzie jednego sędziego.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 217, z 2022 r. poz. 2642 oraz z 2023 r. poz. 289 i 614) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 31a:
- a) w § 1:
- pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) kieruje działalnością administracyjną sądu, w zakresie wskazanym w art. 8 pkt 1, z wyjątkiem § 1a i 1b.”;
  - pkt 3 otrzymuje brzmienie:
„3) jest zwierzchnikiem służbowym i dokonuje czynności z zakresu prawa pracy oraz reprezentuje sąd w tym zakresie wobec pracowników sądu, z wyłączeniem sędziów, asesorów sądowych, referendarzy sądowych, kuratorów zawodowych, asystentów sędziów oraz kierowników i specjalistów opiniodawczych zespołów sądowych specjalistów, z wyjątkiem § 1b.”;
- b) po § 1 dodaje się § 1a i 1b w brzmieniu:

„§ 1a. Dyrektor sądu apelacyjnego kieruje działalnością administracyjną sądów działających na obszarze danej apelacji, dotyczącą realizacji zadań z zakresu informatyzacji sądownictwa oraz obsługi informatycznej sądów.

§ 1b. Dyrektor sądu apelacyjnego jest zwierzchnikiem służbowym i dokonuje czynności z zakresu prawa pracy oraz reprezentuje sąd w tym zakresie wobec pracowników sądu wykonujących zadania, o których mowa w § 1a, w sądach działających na obszarze właściwości danej apelacji.”;

2) art. 49 otrzymuje brzmienie:

„Art. 49 § 1. W razie naruszenia powagi, spokoju lub porządku czynności sądowych albo ubliżenia sądowi, innemu organowi państwowemu lub osobom biorącym udział w sprawie, sąd może ukarać osobę, która dopuściła się tego czynu karą porządkową: grzywny w wysokości do 3000 złotych lub karą pozbawienia wolności do czternastu dni; osobie pozbawionej wolności, w tym także tymczasowo aresztowanej, jako karę porządkową można wymierzyć karę przewidzianą w przepisach o wykonywaniu kary pozbawienia wolności albo w przepisach o wykonywaniu tymczasowego aresztowania.

§ 2. Jeżeli czynu określonego w § 1 dopuścił się żołnierz w czynnej służbie wojskowej, z wyjątkiem terytorialnej służby wojskowej pełnionej dyspozycyjnie, sąd – zamiast wymierzenia kary – zwraca się do właściwego dowódcy jednostki wojskowej, który stosuje środki przewidziane w przepisach dotyczących żołnierzy; przepis ten stosuje się odpowiednio do osoby odbywającej zasadniczą służbę w obronie cywilnej.

§ 3. Przepisy § 1 i 2 stosuje się także, gdy czynu określonego w § 1 dopuszczono się w piśmie złożonym w sądzie lub za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość, o ile istnieje pewność co do osoby, która dopuściła się tego czynu.

§ 4. Jeżeli naruszenie powagi, spokoju lub porządku czynności sądowych albo ubliżenie sądowi godzi w osobę sędziego albo członka składu sądu, postanowienie w przedmiocie ukarania karą porządkową wydaje niezwłocznie na posiedzeniu sąd w składzie jednego sędziego niebędącego w składzie dokonującym czynności sądowych ani w składzie rozpoznającym sprawę, której dotyczą te czynności. Przepis § 2 stosuje się odpowiednio.

§ 5. Postanowienie w przedmiocie ukarania karą porządkową w sytuacji, o której mowa w § 3, wydaje się po wysłuchaniu osoby, która dopuściła się czynu określonego w § 1, chyba że wysłuchanie nie jest możliwe albo osoba ta bez usprawiedliwienia nie stawiała się na posiedzenie.

§ 6. Postanowienie, o którym mowa w § 4, wydaje się po wysłuchaniu osoby, która dopuściła się czynu określonego w § 4, chyba że wysłuchanie nie jest możliwe albo osoba ta bez usprawiedliwienia nie stawiała się na posiedzenie. W sytuacji, w której czynu określonego w § 4 dopuszczono się w piśmie złożonym w sądzie lub za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość oraz istnieje pewność co do osoby, która dopuściła się tego czynu, przepis zdania pierwszego stosuje się odpowiednio.

§ 7. Do postępowania w przedmiocie ukarania karą porządkową stosuje się przepisy postępowania właściwego w sprawie, w toku której dopuszczono się czynu naruszenia powagi, spokoju lub porządku czynności sądowych albo ublżenia innemu organowi państwowemu lub osobom biorącym udział w sprawie.”;

3) w art. 50:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Postanowienie o ukaraniu karą porządkową jest wykonalne z chwilą uprawomocnienia. Od postanowienia przysługuje zażalenie do sądu bezpośrednio przełożonego, a gdy zostało wydane przez sąd apelacyjny do Sądu Najwyższego. Postanowienie w przedmiocie zażalenia wydaje się niezwłocznie. Ponadto do zażalenia stosuje się przepisy o postępowaniu właściwe w sprawie, w której zastosowano karę porządkową.”,

b) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. W razie nieuiszczenia kary porządkowej grzywny, zamienia się ją na karę pozbawienia wolności do siedmiu dni, biorąc pod uwagę rodzaj przewinienia, warunki osobiste ukaranego oraz stopień jego winy. Postanowienie w tym przedmiocie wydaje sąd w składzie jednego sędziego niebędącego w składzie rozpoznającym sprawę, której dotyczył czyn określony w art. 49 § 1 i 4, na posiedzeniu po wysłuchaniu ukaranego, chyba że wysłuchanie nie jest możliwe albo ukarany bez usprawiedliwienia

nie stawił się na posiedzenie. Postanowienie jest natychmiast wykonalne. Od postanowienia przysługuje zażalenie. W razie wniesienia zażalenia sąd, który wydał zaskarżone postanowienie, może wstrzymać wykonanie kary pozbawienia wolności. Przepis § 1 stosuje się odpowiednio.”;

4) w art. 51 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Zarządzenia porządkowe przewodniczącego składu sądu oraz kary porządkowe wymierzane przez sąd nie mają zastosowania do sędziów, asesorów sądowych i ławników należących do składu orzekającego oraz do prokuratora, Prezesa, wiceprezesów, radców i referendarzy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej biorących udział w sprawie, a także osób, do udziału których w sprawie stosuje się przepisy o prokuratorze.”;

5) po art. 52 dodaje się art. 52a w brzmieniu:

„Art. 52a. § 1. Przepisy art. 47c i art. 48 § 1 i 2 stosuje się odpowiednio do osób uczestniczących w posiedzeniu przeprowadzanym przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających jego przeprowadzenie za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość przebywających poza budynkiem sądu.

§ 2. Osoba uczestnicząca w posiedzeniu, o którym mowa w § 1, jest obowiązana podać na żądanie przewodniczącego składu sądu informacje o miejscu, w którym przebywa oraz o towarzyszących jej osobach.”;

6) w art. 53:

a) uchyla się § 1a–1c,

b) uchyla się § 5;

7) w art. 53c po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:

„§ 2a. Minister Sprawiedliwości może żądać udostępnienia akt sprawy, o których mowa w § 2, ministrowi właściwemu do spraw zagranicznych na jego wniosek, w celu wykonywania zadań związanych z reprezentowaniem Rzeczypospolitej Polskiej przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka lub innym organem międzynarodowym.”;

8) po art. 53d dodaje się art. 53e w brzmieniu:

„Art. 53e. § 1. O ile przepis szczególny tak stanowi, pisma sądowe doręczają się adwokatom, radcom prawnym, rzecznikom patentowym, prokuratorowi, Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej i organowi emerytalnemu

określone przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych drogą elektroniczną za pośrednictwem kont w systemie teleinformatycznym (portal informacyjny). Za pośrednictwem portalu informacyjnego można też informować strony i ich pełnomocników o czynnościach podejmowanych w sprawie.

§ 2. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, warunki techniczne korzystania z portalu informacyjnego i jego funkcjonowania oraz tryb zakładania, udostępniania i likwidacji konta w portalu informacyjnym, z uwzględnieniem sprawności postępowania, ochrony praw stron postępowania oraz zasad wykonywania zawodu przez adwokatów, radców prawnych i rzeczników patentowych.

§ 3. Do posiadania konta instytucjonalnego w portalu informacyjnym obowiązany jest organ emerytalny określony przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych.”;

9) w art. 54:

a) § 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„§ 1. Do budynków sądów nie wolno wnosić broni, amunicji, materiałów wybuchowych ani innych środków niebezpiecznych. Nie dotyczy to osób wykonujących w budynkach sądów obowiązki służbowe wymagające posiadania broni.

§ 2. Prezes sądu może zarządzić stosowanie środków zapewniających bezpieczeństwo w budynkach sądów oraz zapobiegających naruszaniu zakazu, o którym mowa w § 1. W takim przypadku do ochrony budynków sądów oraz osób w nich przebywających stosuje się przepisy o ochronie osób i mienia.”,

b) dodaje się § 3–17 w brzmieniu:

„§ 3. W celu zapobieżenia naruszeniu zakazu, o którym mowa w § 1, oraz zapewnienia bezpieczeństwa, o którym mowa w § 2, pracownik ochrony, wpisany na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej w rozumieniu ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. z 2021 r. poz. 1995), przy wykonywaniu zadań ochrony osób i mienia w budynku sądu ma prawo do:

- 1) przeglądania zawartości bagażu lub odzieży osób wchodzących do budynku sądu;
- 2) odmowy zezwolenia na wejście do budynku sądu osobie odmawiającej poddania się przeglądaniu zawartości bagażu lub odzieży;
- 3) odmowy zezwolenia na wejście do budynku sądu osobie posiadającej przy sobie przedmioty, o których mowa w § 1;
- 4) żądania usunięcia innych przedmiotów i urządzeń, które mogą stanowić zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego lub mienia, lub oddania ich do depozytu.

§ 4. Pracownik ochrony informuje sekretariat właściwego wydziału sądu o odmowie zezwolenia na wejście do budynku sądu osobie wezwanej na rozprawę lub posiedzenie sądu w sytuacjach, o których mowa w § 3 pkt 2 i 3.

§ 5. Przeglądanie zawartości bagażu polega na:

- 1) wzrokowej i manualnej kontroli zawartości bagażu, w tym manualnym sprawdzeniu znajdujących się w nim przedmiotów;
- 2) sprawdzeniu bagażu z wykorzystaniem środków technicznych niezbędnych do wykrywania materiałów i urządzeń zabronionych, w szczególności broni, materiałów wybuchowych oraz substancji mogących stanowić zagrożenie dla życia lub zdrowia.

§ 6. Pracownik ochrony w związku z wykonywaniem czynności, o których mowa w § 5, ma prawo żądania udostępnienia bagażu, w tym otwarcia i pokazania jego zawartości.

§ 7. Czynności, o których mowa w § 5, wykonuje się w obecności posiadacza bagażu oraz w miarę możliwości w sposób niepowodujący uszkodzenia bagażu i znajdujących się w nim przedmiotów.

§ 8. Przeglądanie odzieży polega na:

- 1) manualnym sprawdzeniu zawartości odzieży oraz przedmiotów znajdujących się na ciele osoby wchodzącej do budynku sądu lub przez nią posiadanych bez odsłaniania przykrytej odzieżą powierzchni ciała;
- 2) sprawdzeniu za pomocą środków technicznych niezbędnych do wykrywania materiałów i urządzeń zabronionych, w szczególności

broni, materiałów wybuchowych oraz substancji mogących stanowić zagrożenie dla życia lub zdrowia.

§ 9. Pracownik ochrony w związku z realizacją czynności, o których mowa w § 8, ma prawo do żądania zdjęcia przez osobę wchodzącą do budynku sądu zewnętrznych warstw odzieży, pokazania zawartości kieszeni, innych części odzieży lub przedmiotów znajdujących się na ciele tej osoby lub przez nią posiadanych.

§ 10. Czynności, o których mowa w § 8, wykonuje się w sposób możliwie najmniej naruszający dobra osobiste osoby, wobec której są wykonywane, oraz w niezbędnym zakresie do zrealizowania celu wykonywanej czynności. Czynności wykonuje w miarę możliwości pracownik ochrony tej samej płci, co osoba poddana przeglądaniu odzieży.

§ 11. Z wykonania czynności, o których mowa w § 5 i 8, dokonujący ich pracownik ochrony sporządza protokół w przypadku, gdy osoba poddana przeglądaniu zawartości bagażu lub odzieży zgłosiła takie żądanie bezpośrednio po dokonaniu tych czynności. Protokół nie podlega udostępnieniu osobom trzecim oraz może być udostępniony podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów w trybie w nich przewidzianym. Protokół zawiera:

- 1) oznaczenie czynności, podstawy prawnej i przyczyny jej podjęcia, miejsca jej dokonania oraz dane osoby poddanej przeglądaniu zawartości bagażu lub odzieży, obejmujące imię, nazwisko oraz numer ewidencyjny PESEL lub datę urodzenia oraz serię i numer dowodu osobistego lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość osoby;
- 2) datę i godzinę rozpoczęcia i zakończenia czynności;
- 3) dane pracownika ochrony dokonującego czynności obejmujące imię, nazwisko oraz nazwę przedsiębiorcy, na rzecz którego wykonuje zadania ochrony albo nazwę jednostki organizacyjnej lub przedsiębiorcy w przypadku, gdy pracownik ochrony wykonuje zadania ochrony w ramach wewnętrznej służby ochrony;
- 4) przebieg czynności, oświadczenia i wnioski jej uczestników;
- 5) spis znalezionych i odebranych przedmiotów oraz w miarę potrzeby ich opis;

- 6) pouczenie osoby poddanej przeglądaniu zawartości bagażu lub odzieży o jej prawach, w szczególności o prawie do złożenia skargi, o której mowa w § 12;
- 7) podpis osoby dokonującej czynności oraz osoby poddanej przeglądaniu zawartości bagażu lub odzieży albo wzmiankę o odmowie złożenia podpisu.

§ 12. Osobie poddanej przeglądaniu zawartości bagażu lub odzieży przysługuje skarga na działalność sądu, wnoszona do prezesa sądu właściwego ze względu na miejsce dokonania czynności, w terminie 7 dni od dnia dokonania czynności, w celu zbadania legalności oraz prawidłowości jej dokonania. Do skargi stosuje się odpowiednio przepisy rozdziału 5a.

§ 13. W przypadku gdy w trakcie czynności, o których mowa w § 5 i 8, znaleziono przedmioty mogące stworzyć niebezpieczeństwo dla życia, zdrowia ludzkiego lub mienia, a osoba poddana tym czynnościom nie zgłosiła żądania sporządzenia protokołu z dokonanej czynności, dokonanie czynności pracownik ochrony niezwłocznie dokumentuje w notatce służbowej, odnotowując rodzaj, czas, miejsce i wynik czynności, dane pracownika ochrony oraz informacje, o których mowa w § 11 pkt 5.

§ 14. W przypadku gdy przedmioty ujawnione w wyniku czynności, o których mowa w § 5 i 8, stwarzają niebezpieczeństwo dla życia, zdrowia lub mienia, pracownik ochrony, w granicach dostępnych środków, niezwłocznie podejmuje działania zmierzające do usunięcia niebezpieczeństwa, a w szczególności zabezpiecza miejsce zagrożone oraz powiadamia dyżurnego właściwej miejscowo jednostki organizacyjnej Policji o konieczności zarządzenia działań usuwających to niebezpieczeństwo.

§ 15. Informację o przysługujących osobom wchodzącym do budynku sądu prawach i obowiązkach związanych z czynnościami pracowników ochrony, podejmowanymi przy wykonywaniu zadań ochrony osób i mienia w budynkach sądu, umieszcza się w widocznym miejscu przy wejściu do budynku sądu.

§ 16. Przepisów § 3–13 nie stosuje się do:

- 1) Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,
  - 2) Prezesa Rady Ministrów,
  - 3) członków Rady Ministrów,
  - 4) Rzecznika Praw Obywatelskich,
  - 5) Rzecznika Praw Dziecka,
  - 6) Rzecznika Finansowego,
  - 7) Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych,
  - 8) osób korzystających z immunitetu parlamentarnego, sędziowskiego lub prokuratorskiego, ławników danego sądu oraz referendarzy sądowych,
  - 9) osób korzystających z immunitetów dyplomatycznych lub konsularnych na mocy ustaw, umów międzynarodowych albo powszechnie uznanych zwyczajów międzynarodowych,
  - 10) adwokatów, radców prawnych, notariuszy, komorników sądowych, Prezesa, wiceprezesów, radców i referendarzy Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej,
  - 11) kuratorów sądowych, rzeczników patentowych, biegłych sądowych, doradców restrukturyzacyjnych – w trakcie pełnienia czynności służbowych,
  - 12) funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, w tym inspektorów Biura Nadzoru Wewnętrznego oraz funkcjonariuszy Służby Więziennej, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Wywiadu Wojskowego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Celno-Skarbowej, Straży Ochrony Kolei, żołnierzy Żandarmerii Wojskowej i pracowników Krajowej Administracji Skarbowej – w trakcie pełnienia czynności służbowych,
  - 13) innych osób, w stosunku do których dyrektor sądu albo prezes sądu wyraził zgodę na ich wejście
- po uprzednim okazaniu legitymacji służbowej lub dokumentu umożliwiającego ustalenie tożsamości i zajmowanego stanowiska lub pełnionej funkcji.

§ 17. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wzór protokołu oraz sposób, miejsce i okresy przechowywania protokołu, o którym mowa w § 11, i notatki służbowej, o której mowa w § 13, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia przejrzystości, skrótości i kompletności protokołu, z uwzględnieniem informacji niezbędnych do udokumentowania zakresu, przebiegu oraz wyniku czynności przeglądania zawartości bagażu lub odzieży osoby wchodzącej do budynku sądu, o których mowa w § 5 i 8, a także uwzględniając potrzebę zapewnienia bezpiecznego przechowywania protokołu i notatki służbowej oraz niezbędność zapewnienia dostępu do nich w związku z prowadzonymi postępowaniami.”;

10) w art. 149:

- a) w § 1 uchyla się pkt 4,
- b) po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. Wymagania określone w § 1 pkt 5 nie dotyczą tego, kto przed mianowaniem przez okres co najmniej 5 lat był zatrudniony na stanowisku asystenta sędziego w pełnym wymiarze czasu pracy. W przypadku zatrudnienia w niepełnym wymiarze czasu pracy okres ten podlega proporcjonalnemu wydłużeniu.”;

11) w art. 150 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Na stanowisko starszego referendarza sądowego może być mianowany referendarz, który zajmował stanowisko referendarza sądowego przez co najmniej 10 lat, nie był karany za przewinienia dyscyplinarne i uzyskiwał przez ostatnie 5 lat pozytywne okresowe oceny.”;

12) w art. 157 po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. Biegły wpisany na listę biegłych sądowych ma obowiązek posiadania konta w portalu informacyjnym. W przypadku skreślenia biegłego z listy biegłych sądowych prezes właściwego sądu okręgowego występuje do Ministra Sprawiedliwości o usunięcie konta w portalu informacyjnym.”;

13) w tytule działu IVa wyrazy „sądów powszechnych” zastępuje się wyrazami „sądownictwa powszechnego”;

14) w art. 175a dodaje się § 4 w brzmieniu:

„§ 4. Administratorami danych osobowych przetwarzanych w związku z działalnością administracyjną sądów są prezesi właściwych sądów, dyrektorzy właściwych sądów oraz Minister Sprawiedliwości w ramach realizowanych zadań.”;

15) art. 175da otrzymuje brzmienie:

„Art. 175da. § 1. Minister Sprawiedliwości wykonuje zadania z zakresu informatyzacji sądownictwa polegające w szczególności na projektowaniu, wdrażaniu, eksploatacji, integracji, utrzymaniu, rozwoju, administrowaniu i udostępnianiu sądowych systemów teleinformatycznych, zabezpieczaniu danych osobowych przetwarzanych w tych systemach, koordynowaniu tych działań oraz zapewnianiu możliwości wymiany informacji pomiędzy tymi systemami.

§ 2. O ile przepisy szczególne nie stanowią inaczej, Minister Sprawiedliwości może tworzyć i utrzymywać systemy teleinformatyczne wspierające działalność administracyjną sądów, systemy teleinformatyczne obsługujące postępowania sądowe lub ich części, w tym systemy, w których tworzy się lub przetwarza akta sprawy, systemy teleinformatyczne, w których są prowadzone rejestry sądowe, systemy teleinformatyczne, w których są prowadzone urzędnictwa ewidencyjne lub inne systemy teleinformatyczne wykorzystywane w działalności sądów, w tym portal informacyjny (sądowe systemy teleinformatyczne).

§ 3. Minister Sprawiedliwości jest administratorem sądowych systemów teleinformatycznych.

§ 4. Minister Sprawiedliwości jako administrator sądowych systemów teleinformatycznych nie ma dostępu do akt postępowania.

§ 5. Współadministratorami danych osobowych przetwarzanych w sądowych systemach teleinformatycznych są sądy w ramach sprawowania wymiaru sprawiedliwości albo realizacji zadań z zakresu ochrony prawnej, prezesi właściwych sądów, dyrektorzy właściwych sądów oraz Minister Sprawiedliwości w ramach realizowanych zadań.

§ 6. Minister Sprawiedliwości przetwarza dane, w tym dane osobowe znajdujące się w sądowych systemach teleinformatycznych, wyłącznie

w zakresie niezbędnym dla realizacji ustawowych zadań Ministra Sprawiedliwości, w szczególności związanych z informatyzacją sądownictwa.

§ 7. Minister Sprawiedliwości może powierzyć, w drodze zarządzenia, dyrektorom sądów apelacyjnych wykonywanie niektórych zadań związanych z informatyzacją sądownictwa, mając na uwadze efektywność wymiaru sprawiedliwości oraz możliwości techniczne i organizacyjne sądów, a także potrzebę sprawnego działania sądowego systemu teleinformatycznego przy jednoczesnym zapewnieniu odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa.

§ 8. Minister Sprawiedliwości może powierzyć, w drodze porozumienia, innym niż dyrektorzy sądów apelacyjnych podmiotom realizującym zadania publiczne, o których mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2023 r. poz. 57), wykonywanie niektórych zadań związanych z informatyzacją sądownictwa.

§ 9. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) opis sądowych systemów teleinformatycznych stosowanych w sądach powszechnych, zawierający strukturę systemu, wymaganą minimalną funkcjonalność systemu oraz zakres komunikacji między elementami struktury systemu,
  - 2) wymagania standaryzujące w zakresie bezpieczeństwa, wydajności i rozwoju systemu,
  - 3) sposób postępowania w zakresie stwierdzania zgodności oprogramowania z opisem systemu
- mając na uwadze zapewnienie spójności sądowych systemów teleinformatycznych stosowanych w sądach powszechnych, w szczególności w zakresie jednorodności zakresu i rodzaju danych, a także zachowanie zgodności z minimalnymi wymogami i sposobem stwierdzania zgodności oprogramowania, określonymi na podstawie ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.”;
- 16) w art. 179a w § 1 w pkt 1 wyrazy „informatyzacji sądów” zastępuje się wyrazami „informatyzacji sądownictwa”;
  - 17) po art. 179a dodaje się art. 179b w brzmieniu:

„Art. 179b. § 1. Zadania sądów związane z pobieraniem opłat oraz innych kosztów i należności sądowych wnoszonych za pomocą sądowych systemów teleinformatycznych mogą być wykonywane przez inne sądy przy użyciu wspólnego rachunku bankowego.

§ 2. Minister Sprawiedliwości może wyznaczyć, w drodze rozporządzenia, sąd apelacyjny właściwy do dysponowania środkami pieniężnymi zgromadzonymi na rachunku, o którym mowa w § 1, oraz określić rodzaj należności pieniężnych, które będą obsługiwane przy użyciu tego rachunku, mając na względzie przygotowanie techniczne i organizacyjne sądu apelacyjnego.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1375, 1855, 2582 i 2600 oraz z 2023 r. poz. 289, 535 i 818) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 34:

a) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Jeżeli łączne rozpoznanie spraw, o których mowa w § 2, jest istotnie utrudnione z uwagi na przyczyny określone w art. 22 § 1 lub inne ważne powody, można wyłączyć i odrębnie rozpoznać sprawę poszczególnych osób lub o poszczególne czyny, chyba że przeszkoda nie ma charakteru długotrwałego lub kontynuowanie postępowania nie narusza prawa do obrony oskarżonego, którego odpowiedzialności karnej przeszkoda dotyczy.”,

b) dodaje się § 4–6 w brzmieniu:

„§ 4. Sprawa wyłączona po otwarciu przewodu sądowego podlega rozpoznaniu przez sąd, który dokonał wyłączenia, chyba że nie jest on właściwy rzeczowo.

§ 5. Jeżeli sprawa wyłączona po otwarciu przewodu sądowego podlega rozpoznaniu przez sąd, który dokonał wyłączenia, można prowadzić ją w dalszym ciągu w tym samym składzie, chyba że skutek wyłączenia zaistniała okoliczność określona w art. 41 § 1.

§ 6. Na postanowienie o wyłączeniu sprawy do odrębnego rozpoznania wydane po otwarciu przewodu sądowego przysługuje zażalenie

prokuratorowi oraz stronie, której sprawę do odrębnego rozpoznania wyłączono.”;

2) w art. 52a wyrazy „art. 390 § 2 i 3” zastępuje się wyrazami „art. 390 § 2–4”;

3) w art. 55 dodaje się § 5 w brzmieniu:

„§ 5. Prokurator, który nie wstąpił do sprawy jako oskarżyciel publiczny, może do niej wstąpić jako uczestnik postępowania, jeżeli uzna, że wymaga tego ochrona praworządności lub interes społeczny; w takim wypadku prokuratorowi przysługują prawa strony, przy czym stosuje się do niego odpowiednio przepisy art. 48, art. 425 § 3 zdanie drugie, art. 425 § 4, art. 427 § 2 i art. 431 § 2. Ilekroć przepisy określają porządek zadawania pytań, zabierania głosu lub wykonywania innych praw, prokurator korzysta z tych praw bezpośrednio po oskarżycielu.”;

4) w art. 60:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. W sprawach o przestępstwa ścigane z oskarżenia prywatnego prokurator wszczyna postępowanie albo jako oskarżyciel publiczny wstępuje do postępowania już wszczętego, jeżeli wymaga tego ochrona praworządności lub interes społeczny.”,

b) po § 4 dodaje się § 5 w brzmieniu:

„§ 5. Przepis art. 55 § 5 stosuje się odpowiednio.”;

5) w art. 133:

a) § 2a otrzymuje brzmienie:

„§ 2a. Pismo pozostawione w placówce pocztowej w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe może zostać odebrane także przez osobę upoważnioną na podstawie pełnomocnictwa pocztowego do odbioru przesyłek pocztowych w rozumieniu tej ustawy.”,

b) uchyla się § 2b i 2c;

6) po art. 133 dodaje się art. 133a w brzmieniu:

„Art. 133a. § 1. Sąd dokonuje doręczeń pism procesowych lub innych pism prokuratorowi, obrońcy i pełnomocnikowi będącemu adwokatem lub radcą prawnym, Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, przez umieszczenie ich treści w portalu informacyjnym, o którym mowa w art. 53e § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 217, z 2022 r. poz. 2642 oraz z 2023 r. poz. 289 i 614) w sposób

umożliwiający uzyskanie przez nadawcę i odbiorcę dokumentu potwierdzającego doręczenie.

§ 2. Sąd może doręczyć pismo procesowe lub inne pismo w sposób określony w § 1, jeżeli dysponuje nim w postaci elektronicznej. Nie dotyczy to pism, które podlegają doręczeniu wraz z odpisami pism procesowych stron lub innymi dokumentami nie pochodzącymi od sądu.

§ 3. W przypadku, o którym mowa w § 1, pismo uznaje się za doręczone w czasie wskazanym w dokumencie potwierdzającym doręczenie. W przypadku braku dokumentu potwierdzającego doręczenie pisma, doręczenie to uznaje się za skuteczne po upływie 14 dni od dnia umieszczenia treści tego pisma w portalu informacyjnym w sposób określony w § 1.

§ 4. Przewodniczący zarządza odstąpienie od doręczenia pisma przez umieszczenie jego treści w portalu informacyjnym, jeżeli dokonanie doręczenia w taki sposób jest niemożliwe ze względu na charakter tego pisma, w szczególności jeżeli zachodzi potrzeba wydania stronie uwierzytelnionego odpisu orzeczenia.

§ 5. Minister Sprawiedliwości, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji, określi, w drodze rozporządzenia, tryb i sposób dokonywania doręczeń pism w postaci elektronicznej w postępowaniu karnym, mając na względzie zapewnienie skuteczności doręczeń tych pism oraz ochronę praw osób, którym te pisma są doręczane.”;

7) w art. 177:

a) w § 1a zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„W postępowaniu przygotowawczym, w czynności przeprowadzanej przez prokuratora, w miejscu przebywania świadka bierze udział aplikant prokuratorski, asystent prokuratora lub urzędnik zatrudniony w prokuraturze, a w postępowaniu przed sądem – aplikant sędziowski, referendarz sądowy, asystent sędziego lub urzędnik zatrudniony w sądzie, w którego okręgu świadek przebywa.”,

b) po § 1b dodaje się § 1c i 1d w brzmieniu:

„§ 1c. Warunki techniczne przeprowadzenia czynności przesłuchania świadka w sposób określony w § 1a w postępowaniu przygotowawczym zapewnia prokurator.

§ 1d. Do czynności przesłuchania świadka przeprowadzanej w postępowaniu przygotowawczym przez organ prowadzący postępowanie, niebędący prokuratorem, przepisy § 1a i 1b stosuje się odpowiednio, z tym że w czynności przeprowadzanej w miejscu przebywania świadka bierze udział funkcjonariusz lub inny pracownik upoważniony przez kierownika organu prowadzącego postępowanie przygotowawcze. Warunki techniczne przeprowadzenia czynności przesłuchania świadka zapewnia organ prowadzący postępowanie.”;

8) w art. 249 po § 3 dodaje się § 3a w brzmieniu:

„§ 3a. Jeżeli przesłuchanie podejrzanego przez sąd albo prokuratora nie jest możliwe ze względu na okoliczności wskazane w art. 313 § 1a, określonego w § 3 wymogu przesłuchania oskarżonego nie stosuje się. Do udziału w postępowaniu w przedmiocie tymczasowego aresztowania wyznacza się obrońcę z urzędu, chyba że podejrzany ma obrońcę. Niestawiennictwo obrońcy należycie zawiadomionego o terminie nie tamuje rozpoznania sprawy.”;

9) w art. 287 dodaje się § 5 w brzmieniu:

„§ 5. Przepisów § 1 i 2 nie stosuje się do sędziów i prokuratorów w zakresie odnoszącym się do ich obowiązków służbowych.”;

10) w art. 294 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Zabezpieczenie upada, gdy niezależnie od tego, jakie orzeczenie było nim objęte, nie zostanie prawomocnie orzeczone którekolwiek z orzeczeń wskazanych w art. 291 § 1 i 3, a powództwo o zabezpieczone roszczenie nie zostanie wytoczone przed upływem 3 miesięcy od daty uprawomocnienia się orzeczenia.”;

11) w art. 313:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Jeżeli dane istniejące w chwili wszczęcia śledztwa lub zebrane w jego toku uzasadniają dostatecznie podejrzenie, że czyn popełniła określona osoba, wydaje się postanowienie o przedstawieniu zarzutów, ogłasza je niezwłocznie podejrzanemu i przesłuchuje się go, chyba że ogłoszenie postanowienia lub przesłuchanie podejrzanego nie jest możliwe z powodu jego ukrywania się lub nieobecności w kraju.”,

b) po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. Od ogłoszenia postanowienia i przesłuchania podejrzanego, o których mowa w § 1, można odstąpić, jeżeli nie jest możliwe ich przeprowadzenie ze względu na stan zdrowia podejrzanego albo stan nietrzeźwości lub odurzenia w jakim znajduje się podejrzany, a zachodzi potrzeba niezwłocznego zastosowania środka zapobiegawczego. W takim wypadku należy ogłosić postanowienie o przedstawieniu zarzutów i przesłuchać podejrzanego w terminie 7 dni od ustania okoliczności uniemożliwiającej wykonanie tych czynności.”;

12) w art. 330 dodaje się § 4 w brzmieniu:

„§ 4. Jeżeli akt oskarżenia, którego odpis został przesłany prokuratorowi na podstawie § 3, nie został wniesiony przez pokrzywdzonego, prokurator odmawia przesłania akt postępowania przygotowawczego, zawiadamiając o tym prezesa sądu. Podmiotowi, który wniósł akt oskarżenia, przysługuje zażalenie na zarządzenie prokuratora o odmowie przesłania akt postępowania przygotowawczego; właściwy do rozpoznania zażalenia jest prokurator nadrzędny.”;

13) w art. 339:

a) po § 3a dodaje się § 3b w brzmieniu:

„§ 3b. Jeżeli akt oskarżenia pochodzi od oskarżyciela posiłkowego, prezes sądu na wniosek oskarżonego kieruje sprawę na posiedzenie w celu rozstrzygnięcia, czy zachodzi potrzeba umorzenia postępowania na podstawie art. 17 § 1 pkt 9.”,

b) § 5 otrzymuje brzmienie:

„§ 5. Strony, obrońcy i pełnomocnicy mogą wziąć udział w posiedzeniach wymienionych w § 1, § 3 pkt 1, 2 i 6 oraz § 3b, z tym że udział prokuratora i obrońcy w posiedzeniu w przedmiocie orzeczenia środka zabezpieczającego określonego w art. 93a § 1 pkt 4 Kodeksu karnego jest obowiązkowy. Pokrzywdzony ma prawo wziąć udział w posiedzeniach wymienionych w § 3 pkt 1 i 2 oraz § 3b. Zawiadamiając pokrzywdzonego o posiedzeniu poucza się go o możliwości zakończenia postępowania bez przeprowadzenia rozprawy oraz wcześniejszego złożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 54 § 1. Do prokuratora, niebędącego stroną postępowania, biorącego udział w posiedzeniu wyznaczonym na podstawie

§ 3b, stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące jego udziału w postępowaniu w charakterze uczestnika, o którym mowa w art. 55 § 5.”;

14) po art. 368 dodaje się art. 368a w brzmieniu:

„Art. 368a. § 1. Jeżeli w toku rozprawy głównej w sprawie, w której akt oskarżenia pochodzi od oskarżyciela posiłkowego, oskarżony złożył wniosek o umorzenie postępowania na podstawie art. 17 § 1 pkt 9, wniosek podlega niezwłocznemu rozpoznaniu. Przepisu art. 349 § 7 nie stosuje się. Do czasu rozstrzygnięcia wniosku dokonuje się jedynie czynności niecierpiących zwłoki.

§ 2. Na postanowienie w przedmiocie wniosku przysługuje zażalenie.”;

15) w art. 390 dodaje się § 4 i 5 w brzmieniu:

„§ 4. W sprawie o zagrożone karą pozbawienia wolności, której górna granica wynosi co najmniej 8 lat, umyślne przestępstwo przeciwko życiu i zdrowiu, przeciwko wolności lub przestępstwo z użyciem przemocy lub groźby bezprawnej, gdy należy się obawiać, że obecność oskarżonego mogłaby oddziaływać krępująco na pokrzywdzonego, zwłaszcza gdy uzasadnia to dotychczasowe zachowanie oskarżonego w toku postępowania, na wniosek pokrzywdzonego przewodniczący zarządza, aby na czas jego przesłuchania oskarżony opuścił salę sądową, chyba że przemawia przeciwko temu względ na konieczność dokonania prawidłowych ustaleń faktycznych. O ile nie stoją temu na przeszkodzie względy techniczne lub organizacyjne, nakazując oskarżonemu opuszczenie sali sądowej przewodniczący umożliwia mu udział w rozprawie przy użyciu urządzeń, o których mowa w § 3; w takim przypadku w miejscu przebywania oskarżonego jest obecny referendarz sądowy, asystent sędziego lub urzędnik sądowy.

§ 5. Jeżeli oskarżony, któremu nakazano opuszczenie sali sądowej na czas przesłuchania pokrzywdzonego, nie bierze udziału w rozprawie w sposób, o którym mowa w § 4, przepis art. 375 § 2 stosuje się odpowiednio.”;

16) w art. 402 po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:

„§ 2a. Jeżeli w sprawie rozpoznawanej w składzie wieloosobowym zmianie z przyczyn losowych lub z powodu przeszkód prawnych uległ jeden z członków składu, rozprawę przerwano można prowadzić po przerwie w dalszym ciągu, jeżeli nie zagraża to prawidłowości orzekania w sprawie.”;

17) w art. 404 po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:

„§ 2a. Jeżeli w sprawie rozpoznawanej w składzie wieloosobowym zmianie z przyczyn losowych lub z powodu przeszkód prawnych uległ jeden z członków składu, rozprawę odroczoną można prowadzić w dalszym ciągu, jeżeli nie zagraża to prawidłowości orzekania w sprawie.”;

18) dodaje się art. 404b i art. 404c w brzmieniu:

„Art. 404b. § 1. W razie prowadzenia rozprawy w dalszym ciągu w wypadkach określonych w art. 402 § 2a lub art. 404 § 2a przed przystąpieniem do dalszych czynności dowodowych przewodniczący zarządza przerwę w rozprawie albo sąd rozprawę odracza na czas niezbędny do zapoznania się przez nowego członka składu orzekającego z dotychczasowym przebiegiem postępowania, w tym z przeprowadzonymi dowodami.

§ 2. Nowy członek składu orzekającego, po zapoznaniu się z dotychczasowym przebiegiem postępowania, w tym z przeprowadzonymi dowodami, oświadcza na piśmie lub do protokołu rozprawy, czy i w jakim zakresie uznaje za konieczne uzupełniające przeprowadzenie dowodów przeprowadzonych przed jego wstąpieniem do składu orzekającego.

§ 3. Sąd przeprowadza dowody wskazane w oświadczeniu, o którym mowa w § 2, chyba że jest to niemożliwe z przyczyn niezależnych od sądu.

Art. 404c. § 1. Jeżeli przewodniczący uzna, że zachodzi potrzeba oceny, czy przeprowadzone dowody pozwalają na rozstrzygnięcie w przedmiocie odpowiedzialności karnej jednego lub niektórych z oskarżonych, może zarządzić przerwę w rozprawie na czas niezbędny dla przeprowadzenia narady w tym zakresie (narada wstępna). Do narady wstępnej stosuje się odpowiednio przepisy art. 108, art. 109 i art. 111.

§ 2. Jeżeli po naradzie wstępnej sąd uzna, że przeprowadzone dowody pozwalają na rozstrzygnięcie, o którym mowa w § 1, i wydanie wyroku (wyrok częściowy), przewodniczący informuje o tym oskarżyciela publicznego oraz strony, których interesu prawnego rozstrzygnięcie dotyczy. Przepisy art. 405 stosuje się odpowiednio.

§ 3. Po zamknięciu przewodu sądowego w odniesieniu do oskarżonego lub oskarżonych, których odpowiedzialności karnej dotyczyła narada wstępna, a

przed udzieleniem głosu stronom, przewodniczący zarządza przerwę w rozprawie albo sąd rozprawę odracza w odniesieniu do pozostałych oskarżonych.

§ 4. Jeżeli w sprawie rozpoznawanej w składzie jednego sędziego przeprowadzone dowody pozwalają na rozstrzygnięcie w przedmiocie odpowiedzialności karnej jednego lub niektórych oskarżonych, przepisu § 1 nie stosuje się, a przepisy § 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

§ 5. Do postępowania po zamknięciu przewodu sądowego, o którym mowa w § 3, art. 406 oraz przepisy rozdziału 47 stosuje się odpowiednio, z tym że w przypadku, o którym mowa w art. 411 § 2, rozprawę prowadzi się w dalszym ciągu w odniesieniu do wszystkich oskarżonych.

§ 6. Przepisów § 1–4 nie stosuje się, jeżeli:

- 1) oskarżonemu, o którym mowa w § 1, zarzucono popełnienie przestępstwa w warunkach przestępczego współdziałania z oskarżonym nieobjętym zakresem narady wstępnej;
  - 2) czyn oskarżonego, o którym mowa w § 1, pozostaje z czynem zarzucanym innemu oskarżonemu w takim związku, że rozstrzygnięcie w przedmiocie jego odpowiedzialności karnej wywarłoby wpływ na ustalenia w przedmiocie odpowiedzialności karnej oskarżonego nieobjętego zakresem narady wstępnej;
  - 3) wyrokiem częściowym nie mogą zostać objęte wszystkie czyny zarzucane oskarżonemu, o którym mowa w § 1;
  - 4) wydanie wyroku częściowego uniemożliwiłoby pokrzywdzonemu realizację jego uprawnień.”;
- 19) w art. 439 § w 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
- „2) sąd był nienależycie obsadzony lub którykolwiek z jego członków nie był obecny na całej rozprawie, z wyjątkiem wypadków, gdy wynika to z prowadzenia w dalszym ciągu na podstawie art. 402 § 2a lub art. 404 § 2a rozprawy przerwanej lub odroczonej;”;
- 20) w art. 448 po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:
- „§ 1a. W przypadku apelacji od wyroku częściowego sądowi odwoławczemu zamiast akt sprawy przekazuje się uwierzytelnione kopie dokumentów z akt sprawy, a w razie niezbędnej potrzeby na jego żądanie

udostępnia się akta sprawy na czas oznaczony. Przekazanie dokumentów lub udostępnienie akt sprawy może nastąpić w postaci elektronicznej.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2022 r. poz. 1184 i 1268) po art. 37c dodaje się art. 37d w brzmieniu:

„Art. 37d. 1. Adwokat wykonujący zawód jest obowiązany posiadać konto w portalu informacyjnym, o którym mowa w art. 53e § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 217, z 2022 r. poz. 2642 oraz z 2023 r. poz. 289 i 614).

2. Dziekan okręgowej rady adwokackiej występuje do Ministra Sprawiedliwości o usunięcie konta w portalu informacyjnym w przypadkach, o których mowa w art. 4b, albo w przypadku skreślenia adwokata z listy adwokatów, z wyjątkiem przypadku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 3.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1166) po art. 22¹⁰ dodaje się art. 22¹¹ w brzmieniu:

„Art. 22¹¹. 1. Radca prawny wykonujący zawód jest obowiązany posiadać konto w portalu informacyjnym, o którym mowa w art. 53e § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 217, z 2022 r. poz. 2642 oraz z 2023 r. poz. 289 i 614).

2. Dziekan okręgowej izby radców prawnych występuje do Ministra Sprawiedliwości o usunięcie konta w portalu informacyjnym w przypadkach, o których mowa w art. 22², art. 28 ust. 1 pkt 2 i 3 i ust. 2, art. 29 oraz art. 65².”.

Art. 6. W ustawie z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1693) w art. 8 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W postępowaniu o odszkodowanie i zadośćuczynienie mają odpowiednie zastosowanie przepisy rozdziału 58 Kodeksu postępowania karnego, z wyjątkiem art. 554 § 2a i 2b oraz art. 555.”.

Art. 7. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 127, z 2022 r. poz. 2600 oraz z 2023 r. poz. 818) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 11 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Sąd, kierując orzeczenie do wykonania, przesyła jego odpis lub wyciąg, ze wzmianką o wykonalności, a w wypadku orzeczenia prawomocnego – z datą jego uprawomocnienia się, odpowiedniemu organowi powołanemu do wykonywania orzeczenia. Kierując do wykonania orzeczenie dotyczące grzywny, nawiązki na rzecz Skarbu Państwa, nawiązki lub świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej, przepadku, zwrotu korzyści albo jej równowartości oraz należności sądowych, sąd przesyła także informację w przedmiocie zabezpieczonego w sprawie mienia skazanego oraz ostatnio uzyskaną informację, o której mowa w art. 213 § 1a Kodeksu postępowania karnego. Sąd przesyła dyrektorowi zakładu karnego lub aresztu śledczego orzeczenie wraz z uzasadnieniem, jeżeli zostało sporządzone i nie zawiera informacji niejawnych o klauzuli tajności „tajne” lub „ściśle tajne”.”;

2) po art. 11 dodaje się art. 11a–11c w brzmieniu:

„Art. 11a. § 1. Jeżeli w sprawie zabezpieczono środki pieniężne skazanego lub inne mienie skazanego, z którego uzyskano środki pieniężne, a orzeczono grzywnę, świadczenie pieniężne, środki kompensacyjne, przepadek lub zwrot korzyści majątkowej albo jej równowartości, których przedmiotem jest kwota pieniężna, lub zasądzono koszty sądowe, sąd zarządza ich ściągnięcie z tych środków.

§ 2. Ściągnięcia dokonuje się w kolejności oraz w sposób, które obowiązują w przypadku prowadzenia egzekucji, chyba że środki te w całości podlegają przepadkowi albo zwrotowi pokrzywdzonemu lub innemu uprawnionemu podmiotowi jako korzyść majątkowa, jaką sprawca osiągnął z popełnionego przestępstwa albo jej równowartość.

§ 3. O dokonaniu ściągnięcia zawiadamia się prokuratora i skazanego.

Art. 11b. § 1. Jeżeli w sprawie zabezpieczono inne niż środki pieniężne mienie skazanego, sąd wzywa go do uiszczenia grzywny, świadczenia pieniężnego lub środków kompensacyjnych, przepadku, zwrotu korzyści majątkowej albo jej równowartości, których przedmiotem jest kwota pieniężna, lub kosztów sądowych w określonym terminie wynikającym z przepisów niniejszego kodeksu pod rygorem ich wykonania z zabezpieczonego mienia. Przepis art. 12a § 1 pkt 1 stosuje się.

§ 2. Jeżeli zabezpieczone mienie podlega w całości przypadkowi lub zwrotowi pokrzywdzonemu lub innemu uprawnionemu podmiotowi jako korzyść majątkowa, jaką sprawca osiągnął z popełnionego przestępstwa, albo jej równowartość, przepisu § 1 nie stosuje się.

Art. 11c. § 1. Przepisy art. 11a i art. 11b stosuje się także wówczas, gdy orzeczone grzywna, świadczenia pieniężne, środki kompensacyjne, przepadek, zwrot korzyści majątkowej albo jej równowartości lub koszty sądowe nie stanowiły tytułu zabezpieczenia.

§ 2. W przypadku, o którym mowa w § 1, sąd może odstąpić od zarządzenia wykonania z zabezpieczonego mienia grzywny, świadczenia pieniężnego, nawiązki na rzecz innego uprawnionego podmiotu niż pokrzywdzony lub osoba dla niego najbliższa lub kosztów sądowych, wyłącznie w szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy ich wykonanie z zabezpieczonego mienia pociągnęłoby dla skazanego lub jego rodziny wyjątkowo ciężkie skutki, a zostały one uiszczone co najmniej w połowie i z okoliczności sprawy wynika, że pomimo takiego odstąpienia zostaną uiszczone w całości.”;

3) w art. 12a § 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„§ 1. W wezwaniu do uiszczenia na podstawie prawomocnego orzeczenia sądowego wydanego w sprawie o przestępstwo lub wykroczenie:

1) grzywny, nawiązki na rzecz Skarbu Państwa, kwoty pieniężnej stanowiącej przedmiot przypadku, nawiązki lub świadczenia pieniężnego orzeczonych na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej lub kosztów sądowych – należy też pouczyć o tym, że w razie nieuiszczenia tych należności w całości w terminie wynikającym z przepisów niniejszego kodeksu ich wykonanie nastąpi z zabezpieczonego w sprawie mienia skazanego, innego niż środki pieniężne, o których mowa w art. 11a, a w razie braku takiego mienia lub gdy okaże się ono niewystarczające sąd przekaze do biur informacji gospodarczej, działających na podstawie ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (Dz. U. z 2023 r. poz. 528), informację gospodarczą o powstaniu tej zaległości;

2) grzywny orzeczonej jako kara zastępcza lub pieniężnej kary porządkowej – należy też pouczyć o tym, że w razie nieuiszczenia tych należności w całości w terminie wynikającym z przepisów niniejszego kodeksu sąd przekaze do biur, o których mowa w pkt 1, informację gospodarczą o powstaniu tej zaległości.

§ 2. W razie nieuiszczenia przez skazanego w całości należności, o których mowa w § 1, w terminie wynikającym z przepisów niniejszego kodeksu i braku możliwości ich wykonania z zabezpieczonego mienia skazanego, sąd niezwłocznie przekazuje informację gospodarczą o powstaniu tej zaległości do biur informacji gospodarczej, o których mowa w § 1 pkt 1.”;

4) w art. 44 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Skazanego na grzywnę sąd wzywa do jej uiszczenia w terminie 30 dni, chyba że dokonuje jej ściągnięcia zgodnie z art. 11a.”;

5) w art. 49 po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:

„§ 2a. Grzywna podlegająca wykonaniu w sposób, o którym mowa w art. 11a lub art. 11b § 1, nie może zostać rozłożona na raty.”;

6) w art. 51:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Jeżeli skazany nie uiszczył grzywny z powstałych po jej orzeczeniu przyczyn od niego niezależnych i wykonanie tej kary w innej drodze okazało się niemożliwe lub stało się niecelowe, a rozłożenie grzywny na raty nie byłoby wystarczające, sąd może w szczególnie uzasadnionych wypadkach grzywnę umorzyć w części, zaś wyjątkowo – również w całości; nie zarządza się egzekucji, jeżeli z okoliczności sprawy wynika, że byłaby ona bezskuteczna.”,

b) po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. Do grzywny podlegającej wykonaniu w sposób, o którym mowa w art. 11a lub art. 11b § 1, przepisu § 1 nie stosuje się.”;

7) w art. 187:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Sąd bezzwłocznie po uprawomocnieniu się wyroku przesyła jego odpis lub wyciąg naczelnikowi urzędu skarbowego, właściwemu ze względu na siedzibę sądu pierwszej instancji, w celu wykonania

orzeczonego przepadku lub nawiązki na rzecz Skarbu Państwa, ze wskazaniem, w jakiej części zostały one wykonane zgodnie z art. 11a lub art. 11b § 1, a w jakiej pozostają do wykonania.”,

b) po § 1a dodaje się § 1b w brzmieniu:

„§ 1b. Przepisów § 1 i 1a nie stosuje się, jeżeli wskazane w nich grzywna, przepadek, nawiązka, świadczenie pieniężne, obowiązek naprawienia szkody lub zadośćuczynienia za doznaną krzywdę oraz orzeczenie o kosztach sądowych zostały wykonane w całości zgodnie z art. 11a lub art. 11b § 1.”;

8) w art. 195a § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. W przypadku, o którym mowa w § 1, jeżeli orzeczono przepadek, naczelnik urzędu skarbowego prowadzi również egzekucję orzeczonej jednocześnie grzywny i zasądzonych od skazanego kosztów sądowych oraz egzekucję orzeczonego obowiązku naprawienia szkody lub zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, świadczenia pieniężnego albo nawiązki, chyba że zostały wykonane w całości zgodnie z art. 11a lub art. 11b § 1.”;

9) w art. 206:

a) po § 1 dodaje się § 1a i 1b w brzmieniu:

„§ 1a. Jeżeli koszty zostały ściągnięte w całości zgodnie z art. 11a, przepisu § 1 nie stosuje się.

§ 1b. Przepis § 1 stosuje się odpowiednio do wezwania do uiszczenia kosztów sądowych, o którym mowa w art. 11b § 1.”,

b) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Przepisy § 1–2 mają odpowiednie zastosowanie do wykonania orzeczenia o:

1) nawiązce na rzecz Skarbu Państwa oraz o przepadku, jeżeli jego przedmiotem jest kwota pieniężna,

2) nawiązce lub świadczeniu pieniężnym na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej

– z tym, że okres rozłożenia na raty tych należności nie może przekroczyć 1 roku.”,

c) po § 3 dodaje się § 3a w brzmieniu:

„§ 3a. Nie rozkłada się na raty kosztów sądowych, nawiązki na rzecz Skarbu Państwa, nawiązki lub świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej i przypadku, którego przedmiotem jest kwota pieniężna, jeżeli podlegają wykonaniu w sposób, o którym mowa w art. 11a lub art. 11b § 1.”.

Art. 8. W ustawie z dnia 11 kwietnia 2001 r. o rzecznikach patentowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 303) po art. 16a dodaje się art. 16b w brzmieniu:

„Art. 16b. 1. Rzecznik patentowy wykonujący zawód jest obowiązany posiadać konto w portalu informacyjnym, o którym mowa w art. 53e § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 217, z 2022 r. poz. 2642 oraz z 2023 r. poz. 289 i 614).

2. Prezes Urzędu Patentowego występuje do Ministra Sprawiedliwości o usunięcie konta w portalu informacyjnym w przypadku prawomocnego orzeczenia dyscyplinarnego o zawieszeniu prawa wykonywania zawodu rzecznika patentowego albo w przypadku prawomocnej decyzji o skreśleniu rzecznika patentowego z prowadzonej przez Urząd Patentowy listy rzeczników patentowych.”.

Art. 9. W ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2023 r. poz. 259 i 803) art. 66 otrzymuje brzmienie:

„Art. 66. § 1. W toku sprawy adwokaci, radcowie prawni, doradcy podatkowi, rzecznicy patentowi i Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej doręczają sobie nawzajem pisma na wskazane adresy do doręczeń elektronicznych. W treści pisma procesowego wniesionego do sądu zamieszcza się oświadczenie o doręczeniu pisma drugiej stronie na adres do doręczeń elektronicznych. Pisma niezawierające powyższego oświadczenia podlegają zwrotowi bez wzywania do usunięcia tego braku.

§ 2. Przepis § 1 nie dotyczy wniesienia skargi, sprzeciwu od decyzji, skargi kasacyjnej, odpowiedzi na skargę kasacyjną, zażalenia, sprzeciwu, skargi o wznowienie postępowania i skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia.”.

Art. 10. W ustawie z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (Dz. U. z 2022 r. poz. 1520 oraz z 2023 r. poz. 825) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 33 ust. 1a otrzymuje brzmienie:

„1a. Zażalenia na postanowienia sądu rozpoznaje sąd w innym składzie z wyjątkiem zażaleń na postanowienia kończące postępowanie w sprawie oraz których przedmiotem jest:

- 1) zatwierdzenie warunków sprzedaży,
- 2) zabezpieczenie majątku dłużnika,
- 3) wynagrodzenie i zwrot wydatków tymczasowego nadzorca sądowego,
- 4) wynagrodzenie i zwrot wydatków zarządcy przymusowego

– które rozpoznaje sąd drugiej instancji w składzie trzech sędziów zawodowych.”;

2) w art. 222 ust. 1a otrzymuje brzmienie:

„1a. Zażalenia na postanowienia sądu upadłościowego rozpoznaje sąd upadłościowy w innym składzie z wyjątkiem zażaleń na postanowienia, o których mowa w art. 163 ust. 4, art. 166 ust. 6, art. 172 ust. 1, art. 362 ust. 1, art. 365 ust. 3, art. 366 ust. 3, art. 368, art. 370a ust. 10, art. 370d ust. 1–2, art. 370e ust. 1, art. 370f ust. 3, art. 371 ust. 3, art. 491¹ ust. 2, art. 491⁵ ust. 2, art. 491^{12a} ust. 8, art. 491¹⁴ ust. 7, art. 491¹⁹ ust. 1–3, art. 491²⁰ ust. 1, art. 491²¹ ust. 1 i art. 491²² ust. 1 i 2, które rozpoznaje sąd drugiej instancji w składzie trzech sędziów zawodowych.”;

3) w art. 393 w ust. 5 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Zażalenie rozpoznaje sąd drugiej instancji w składzie trzech sędziów zawodowych.”;

4) w art. 401 w ust. 2 zdanie czwarte otrzymuje brzmienie:

„Na postanowienie o odmowie wydania zezwolenia przysługuje zażalenie, które rozpoznaje sąd drugiej instancji w składzie trzech sędziów zawodowych.”.

Art. 11. W ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1125, z późn. zm.³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

---

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz. 181, 289, 326, 403, 535 i 614.

- 1) po art. 13e dodaje się art. 13f w brzmieniu:

„Art. 13f. W sprawach o uznanie za bezskuteczną czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli, przy wartości przedmiotu sporu lub wartości przedmiotu zaskarżenia wynoszącej ponad 20 000 złotych pobiera się opłatę stałą w wysokości 1 000 złotych, jeżeli roszczenie wierzyciela wobec dłużnika zostało stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu, orzeczeniem sądu polubownego, którego wykonalność została stwierdzona przez sąd, ugodą zawartą przed sądem albo sądem polubownym, albo ugodą zawartą przed mediatorem i zatwierdzoną przez sąd.”;

- 2) w art. 19 w ust. 3 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) wniosku o zawezwanie do próby ugodowej w sprawach o prawa niemajątkowe, nie mniej jednak niż 100 złotych.”;

- 3) po art. 23 dodaje się art. 23a w brzmieniu:

„Art. 23a. 1. Opłatę stałą w kwocie 120 złotych pobiera się od wniosku o zawezwanie do próby ugodowej w sprawach o prawa majątkowe, gdy wartość przedmiotu sporu nie przekracza 20 000 złotych.

2. Opłatę stałą w kwocie 300 złotych pobiera się od wniosku o zawezwanie do próby ugodowej w sprawach o prawa majątkowe, gdy wartość przedmiotu sporu przekracza 20 000 złotych.”;

- 4) art. 25b otrzymuje brzmienie:

„Art. 25b. 1. Opłatę stałą w kwocie 100 złotych pobiera się od wniosku o doręczenie wyroku albo postanowienia co do istoty sprawy z uzasadnieniem zgłoszonego w terminie tygodnia od dnia ogłoszenia albo doręczenia tego orzeczenia.

2. Opłatę stałą w kwocie 30 złotych pobiera się od wniosku o doręczenie postanowienia, innego niż wskazane w ust. 1, lub zarządzenia z uzasadnieniem zgłoszonego w terminie tygodnia od dnia ogłoszenia albo doręczenia tego orzeczenia albo zarządzenia.

3. W przypadku wniesienia środka zaskarżenia opłatę uiszczoną od wniosku o doręczenie orzeczenia albo zarządzenia z uzasadnieniem zalicza się na poczet opłaty od środka zaskarżenia. Ewentualna nadwyżka nie podlega zwrotowi.”;

- 5) w art. 35 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W sprawach z zakresu prawa pracy od pracodawcy pobiera się opłatę podstawową wyłącznie od apelacji, zażalenia, skargi kasacyjnej i skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Jednakże w sprawach, w których wartość przedmiotu sporu przewyższa kwotę 50 000 złotych, od wartości przedmiotu sporu ponad tę kwotę, od pracownika i pracodawcy pobiera się opłatę od apelacji, na zasadach przewidzianych w art. 13.”;

6) w art. 79:

a) w ust. 1 w pkt 2 dodaje się lit. e w brzmieniu:

„e) wniosku o zawezwanie do próby ugodowej, jeżeli w postępowaniu z tego wniosku zawarto ugodę, chyba że sąd uznał ugodę za niedopuszczalną;”;

b) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Opłata, o której mowa w art. 25b, zaliczona na poczet opłaty od środka zaskarżenia nie podlega zwrotowi, chyba że uwzględniono ten środek zaskarżenia z powodu oczywistego naruszenia prawa, a naruszenie to stwierdził sąd odwoławczy lub Sąd Najwyższy.”;

7) po art. 91 dodaje się art. 91a w brzmieniu:

„Art. 91a. 1. Kuratorowi ustanowionemu dla strony w danej sprawie przysługuje wynagrodzenie oraz zwrot poniesionych przez niego wydatków niezbędnych do dokonania czynności. Przepis art. 85 stosuje się odpowiednio.

2. Wynagrodzenie kuratora będącego podatnikiem obowiązany do rozliczenia podatku od towarów i usług podwyższa się o kwotę podatku od towarów i usług, określoną zgodnie ze stawką tego podatku obowiązującą w dniu orzekania o tym wynagrodzeniu.”;

8) w art. 92 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wynagrodzenie oraz zwrot kosztów podróży, wydatków, utraconego zarobku lub dochodu przyznaje się na wniosek świadka, osoby towarzyszącej świadkowi, o której mowa w art. 88, biegłego, kuratora ustanowionego dla strony w danej sprawie lub tłumacza, a także strony lub osoby trzeciej uprawnionej do otrzymania należności.”;

9) w art. 95 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Nie pobiera się opłaty od wniosku o doręczenie orzeczenia lub zarządzenia wraz z uzasadnieniem, jeżeli strona na mocy ustępów poprzedzających nie ma obowiązku uiszczenia opłaty od środka zaskarżenia.”;

10) w art. 102 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych podlega rozpoznaniu w terminie 7 dni od dnia złożenia albo uzupełnienia jego braków formalnych.”.

Art. 12. W ustawie z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne (Dz. U. z 2022 r. poz. 2309) w art. 200 ust. 1a otrzymuje brzmienie:

„1a. Zażalenia na postanowienia sądu restrukturyzacyjnego rozpoznaje sąd restrukturyzacyjny w innym składzie z wyjątkiem zażaleń na postanowienia, o których mowa w art. 30 ust. 5, art. 33 ust. 3, art. 45 ust. 2, art. 56 ust. 5, art. 59 ust. 8, art. 61 ust. 7, art. 133 ust. 2, art. 165 ust. 7, art. 172 ust. 1, art. 173 ust. 4 i 5, art. 176 ust. 4 i 5, art. 182 ust. 4, art. 226f, art. 236 ust. 1, art. 237 ust. 1, art. 239 ust. 2, art. 268 ust. 4, art. 286 ust. 1a, art. 327 ust. 1 i 2, art. 331 ust. 4 i art. 332 ust. 3, które rozpoznaje sąd drugiej instancji w składzie trzech sędziów zawodowych.”.

Art. 13. W ustawie z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz. U. z 2022 r. poz. 1247, 1259 i 2582 oraz z 2023 r. poz. 240) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 7 po § 2 dodaje się § 2a i 2b w brzmieniu:

„§ 2a. Prokurator Generalny polecenia podległym prokuratorom wydaje za pośrednictwem Prokuratora Krajowego.

§ 2b. W szczególnie uzasadnionych wypadkach, z uwagi na dobro postępowania lub prawidłowość funkcjonowania prokuratury, Prokurator Krajowy może zażądać zmiany lub uchylenia skierowanego do niego polecenia albo polecenia, o którym mowa w § 2a, chyba że polecenie dotyczy wszczęcia postępowania przygotowawczego. Przepis § 5 stosuje się odpowiednio.”;

2) w art. 13 po § 3 dodaje się § 3a i 3b w brzmieniu:

„§ 3a. Do kompetencji i zadań Pierwszego Zastępcy Prokuratora Generalnego Prokuratora Krajowego należy w szczególności:

1) wykonywanie czynności i uprawnień przewidzianych dla Prokuratora Generalnego w ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2023 r.

poz. 171, z późn. zm.⁴⁾), ustawie z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 1061, z późn. zm.⁵⁾), ustawie z dnia 21 czerwca 1996 r. o szczególnych formach sprawowania nadzoru przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2487 i 2600), ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1214, z późn. zm.⁶⁾), ustawie z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2022 r. poz. 557, 1488 i 2185 oraz z 2023 r. poz. 240 i 347), ustawie z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1900 oraz z 2023 r. poz. 240 i 347), ustawie z dnia 9 czerwca 2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego (Dz. U. z 2023 r. poz. 81), ustawie z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2470 oraz z 2023 r. poz. 240, 347 i 641), ustawie z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2632), ustawie z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 615, z późn. zm.⁷⁾) oraz ustawie z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 66, z 2022 r. poz. 2600 oraz z 2023 r. poz. 240, 347 i 641);

- 2) podejmowanie decyzji w sprawach osobowych prokuratorów oraz asesorów prokuratury, z wyłączeniem decyzji należących do kompetencji kierowników podległych jednostek organizacyjnych.

§ 3b. Kompetencje i zadania Pierwszego Zastępcy Prokuratora Generalnego Prokuratora Krajowego określone w § 3a może również realizować upoważniony przez niego inny zastępca Prokuratora Generalnego. Pierwszy Zastępca Prokuratora Generalnego Prokurator Krajowy wydaje w tym zakresie stosowne zarządzenie.”;

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 2600 oraz z 2023 r. poz. 185, 240, 289, 347, 535 i 641.

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 1115, 1855 i 2600 oraz z 2023 r. poz. 185, 240, 261, 289, 347, 547 i 641.

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 655, 1488 i 2600 oraz z 2023 r. poz. 289 i 535.

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz. 556, 588, 641, 658 i 760.

- 3) po art. 13 dodaje się art. 13a w brzmieniu:
„Art. 13a. Do kompetencji i zadań Pierwszego Zastępcy Prokuratora Generalnego Prokuratora Krajowego oraz do kompetencji i zadań Prokuratora Krajowego przepisu art. 9 § 2 nie stosuje się.”;
- 4) w art. 14:
- a) § 1 otrzymuje brzmienie:
„§ 1. Prokuratora Krajowego jako pierwszego zastępcę Prokuratora Generalnego oraz pozostałych zastępców Prokuratora Generalnego w liczbie nie większej niż 7 powołuje spośród prokuratorów Prokuratury Krajowej i odwołuje z pełnienia tych funkcji Prezes Rady Ministrów na wniosek Prokuratora Generalnego. Prokuratora Krajowego oraz pozostałych zastępców Prokuratora Generalnego powołuje się po uzyskaniu opinii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, a odwołuje za jego pisemną zgodą.”;
- b) § 5 otrzymuje brzmienie:
„§ 5. Zastępców Prokuratora Generalnego innych niż wskazani w § 2–4 powołuje się, uwzględniając konieczność zapewnienia właściwej realizacji zadań prokuratury.”;
- 5) w art. 15:
- a) § 1 otrzymuje brzmienie:
„§ 1. Prokuratora regionalnego, okręgowego i rejonowego powołuje, po przedstawieniu kandydatury właściwemu zgromadzeniu prokuratorów, i odwołuje Prokurator Krajowy.”;
- b) w § 2 i 3 wyrazy „Prokurator Generalny” zastępuje się wyrazami „Prokurator Krajowy”;
- 6) w art. 17 dodaje się § 3 w brzmieniu:
„§ 3. Siedziba Prokuratury Krajowej mieści się w budynku położonym w Warszawie przy ulicy Postępu 3.”;
- 7) w art. 19 § 5 otrzymuje brzmienie:
„§ 5. Powołanie i odwołanie dyrektora i zastępcy dyrektora departamentu lub biura Prokuratury Krajowej, naczelnika Wydziału Spraw Wewnętrznych oraz naczelnika Wydziału Zamiejscowego Departamentu do Spraw Przystępczości Zorganizowanej i Korupcji Prokuratury Krajowej, jak również powierzenie

pełnienia obowiązków w tym zakresie, należy do wyłącznej kompetencji Prokuratora Krajowego. Przepisu art. 9 § 2 nie stosuje się.”;

8) art. 29 otrzymuje brzmienie:

„Art. 29. § 1. Nadzór instancyjny w sprawach prowadzonych w Prokuraturze Krajowej, w tym w Wydziałach Zamiejscowych Departamentu do Spraw Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji Prokuratury Krajowej, oraz w sprawach podlegających orzecznictwu sądów wojskowych sprawuje Pierwszy Zastępca Prokuratora Generalnego Prokurator Krajowy.

§ 2. Nadzór służbowy w sprawach:

- 1) prowadzonych w Prokuraturze Krajowej, z zastrzeżeniem pkt 2, sprawuje Prokurator Krajowy;
- 2) prowadzonych przez Wydziały Zamiejscowe Departamentu do Spraw Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji Prokuratury Krajowej sprawuje Zastępca Prokuratora Generalnego do Spraw Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji;
- 3) podlegających orzecznictwu sądów wojskowych sprawuje Zastępca Prokuratora Generalnego do Spraw Wojskowych.”;

9) w art. 33 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. W sprawach czynności prowadzonych przez prokuratora:

- 1) w Prokuraturze Krajowej prokuratorem nadrzędnym jest – Pierwszy Zastępca Prokuratora Generalnego Prokurator Krajowy;
- 2) w Głównej Komisji prokuratorem nadrzędnym jest – Prokurator Generalny.”;

10) w art. 57:

a) § 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„§ 2. Prokurator Generalny, Prokurator Krajowy, zastępca Prokuratora Generalnego sprawujący nadzór nad departamentem Prokuratury Krajowej właściwym do spraw postępowania przygotowawczego lub upoważniony przez nich prokurator sprawuje kontrolę nad czynnościami operacyjno-rozpoznawczymi poprzez wgląd w materiały zgromadzone w toku kontroli operacyjnej, zakupu kontrolowanego, kontrolowanego wręczenia lub przyjęcia korzyści majątkowej albo przesyłki niejawnie nadzorowanej, w

warunkach przewidzianych dla przekazywania, przechowywania i udostępniania informacji niejawnych.

§ 3. Prokurator Generalny, Prokurator Krajowy lub zastępca Prokuratora Generalnego sprawujący nadzór nad departamentem Prokuratury Krajowej właściwym do spraw postępowania przygotowawczego może zwrócić się o przeprowadzenie czynności operacyjno-rozpoznawczych podejmowanych przez właściwe uprawnione organy, jeżeli pozostawałyby one w bezpośrednim związku z toczącym się postępowaniem przygotowawczym, oraz może zapoznać się z materiałami zgromadzonymi w toku takich czynności.”,

b) po § 3 dodaje się § 3a i 3b w brzmieniu:

„§ 3a. W sprawach prowadzonych przez Wydziały Zamiejscowe Departamentu do Spraw Przeszeczności Zorganizowanej i Korupcji Prokuratury Krajowej, uprawnienia, o których mowa w § 3, przysługują Zastępcy Prokuratora Generalnego do Spraw Przeszeczności Zorganizowanej i Korupcji, a w sprawach podlegających orzecznictwu sądów wojskowych – Zastępcy Prokuratora Generalnego do Spraw Wojskowych.

§ 3b. Udostępnienie materiałów, o których mowa w § 2 i 3, następuje wyłącznie w kancelarii tajnej Prokuratury Krajowej, chyba że Prokurator Krajowy, przy uwzględnieniu przepisów o ochronie informacji niejawnych, zarządzi inaczej.”,

c) § 5 otrzymuje brzmienie:

„§ 5. W szczególnie uzasadnionych przypadkach Prokurator Generalny lub Prokurator Krajowy może, na potrzeby postępowania przygotowawczego, znieść lub zmienić klauzulę tajności nałożoną na dokument lub materiał przez uprawniony organ w trybie art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 756), po uprzednim zasięgnięciu opinii tego organu i poinformowaniu o takim zamiarze Prezesa Rady Ministrów.”;

11) w art. 63:

a) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Postępowania przygotowawcze w sprawach o obszernym materiale dowodowym, a także zawiłych pod względem faktycznym lub prawnym mogą być prowadzone w Prokuraturze Krajowej lub Głównej Komisji, niezależnie od ogólnej właściwości powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury, w przypadku podjęcia takiej decyzji przez Prokuratora Generalnego, a w Prokuraturze Krajowej – również przez Prokuratora Krajowego, którzy wydają w tym celu stosowne zarządzenie.”,

b) § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. W skład zespołu prokuratorów, o którym mowa w § 3, mogą być powołani funkcjonariusze innych służb państwowych, a także w charakterze doradców lub konsultantów prokuratorzy lub sędziowie w stanie spoczynku, bez prawa wpływania na treść czynności procesowych. Decyzję w tej sprawie podejmuje Prokurator Generalny lub Prokurator Krajowy.”;

12) w art. 76 dodaje się § 6 w brzmieniu:

„§ 6. Prokuratora, który funkcję Zastępcy Prokuratora Generalnego – Dyrektora Głównej Komisji pełnił przez czas nie krótszy niż 5 lat, Prokurator Generalny na jego wniosek powołuje na stanowisko prokuratora Prokuratury Krajowej.”;

13) w art. 106 § 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„§ 2. Prokurator Krajowy może delegować prokuratora powszechnej jednostki organizacyjnej prokuratury do innej jednostki organizacyjnej prokuratury. Delegowanie na okres dłuższy niż 6 miesięcy w ciągu roku może nastąpić tylko za zgodą prokuratora.

§ 3. W uzasadnionych przypadkach, z uwagi na potrzeby kadrowe powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury, Prokurator Krajowy może delegować prokuratora bez jego zgody na okres 12 miesięcy w ciągu roku do prokuratury mającej siedzibę w miejscowości, w której zamieszkuje delegowany, lub do prokuratury w miejscowości, w której znajduje się prokuratura będąca miejscem zatrudnienia delegowanego.”;

14) w art. 106a § 1a otrzymuje brzmienie:

„§ 1a. Delegowanie prokuratora Głównej Komisji, prokuratora Biura Lustracyjnego, prokuratora oddziałowej komisji i prokuratora oddziałowego

biura lustracyjnego na okres do 6 miesięcy w ciągu roku może zarządzić również Dyrektor Głównej Komisji.”;

15) w art. 135 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. O zatrzymaniu prokuratora:

- 1) Prokurator Krajowy – niezwłocznie zawiadamia się Prokuratora Krajowego,
- 2) prokuratora prokuratury regionalnej, prokuratora prokuratury okręgowej i prokuratora prokuratury rejonowej – niezwłocznie zawiadamia się prokuratora regionalnego właściwego ze względu na miejsce zatrzymania,
- 3) prokuratora Instytutu Pamięci Narodowej – niezwłocznie zawiadamia się Dyrektora Głównej Komisji

– którzy mogą nakazać natychmiastowe zwolnienie zatrzymanego prokuratora.”;

16) w art. 139 § 7 i 8 otrzymują brzmienie:

„§ 7. Prokurator Krajowy może zwrócić prokuratorowi regionalnemu, okręgowemu i rejonowemu uwagę na piśmie, jeżeli stwierdzi istotne uchybienia w zakresie kierowania prokuraturą albo sprawowania nadzoru. Przepisy § 2–6 stosuje się odpowiednio.

§ 8. Uprawnienie, o którym mowa w § 7, przysługuje także Prokuratorowi Generalnemu wobec Prokuratora Krajowego i pozostałych zastępców Prokuratora Generalnego, prokuratorowi regionalnemu wobec prokuratora okręgowego i rejonowego, działających w obszarze regionu, a prokuratorowi okręgowemu wobec podległego prokuratora rejonowego. O zwróceniu uwagi prokuratorowi rejonowemu prokurator regionalny zawiadamia właściwego prokuratora okręgowego, a we wszystkich przypadkach poważniejszych uchybień – także Prokuratora Krajowego. Przepisy § 2–6 stosuje się odpowiednio.”;

17) w art. 140 § 6 otrzymuje brzmienie:

„§ 6. O wyknięciu uchybienia prokuratorowi prokuratury rejonowej prokurator regionalny zawiadamia właściwego prokuratora okręgowego, a w przypadku bardziej istotnego uchybienia – także Prokuratora Krajowego.”;

18) w art. 153:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Rzecznikami dyscyplinarnymi są: rzecznik dyscyplinarny Prokuratora Generalnego, pierwszy zastępca rzecznika dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego oraz zastępcy rzecznika dyscyplinarnego, po jednym dla każdego okręgu regionalnego. Rzeczników dyscyplinarnych powołuje Prokurator Generalny na okres kadencji, spośród prokuratorów, których kandydatury, w potrójnej liczbie, przedstawia Prokurator Krajowy.”,

b) § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Prokurator Generalny, po uzyskaniu pozytywnej opinii Prokuratora Krajowego, może odwołać rzecznika dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego, pierwszego zastępcę rzecznika dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego oraz zastępcę rzecznika dyscyplinarnego powołanego dla danego okręgu regionalnego z pełnionej funkcji przed upływem kadencji w przypadku uzasadnionego podejrzenia dopuszczenia się oczywistego i rażącego naruszenia przepisów prawa lub uchybienia godności urzędu, w szczególności w związku z działaniami lub zaniechaniami pozostającymi w związku z postępowaniem wyjaśniającym lub dyscyplinarnym, jak też w przypadku wydania orzeczenia, o którym mowa w art. 161 § 1.”;

19) w art. 154 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Rzecznik dyscyplinarny wszczyna postępowanie wyjaśniające na żądanie Prokuratora Generalnego, Prokuratora Krajowego, właściwego prokuratora regionalnego lub okręgowego, a także z własnej inicjatywy, po wstępnym ustaleniu okoliczności koniecznych do stwierdzenia znamion przewinienia dyscyplinarnego, a także złożeniu przez prokuratora oświadczenia lub wyjaśnień na piśmie, chyba że ich złożenie nie jest możliwe. W każdym przypadku wszczęcia postępowania wyjaśniającego właściwy rzecznik niezwłocznie informuje o tym rzecznika dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego, który może powierzyć dalsze prowadzenie postępowania innemu rzecznikowi. Postępowanie wyjaśniające powinno być ukończone w terminie 30 dni od dnia podjęcia pierwszej czynności przez rzecznika dyscyplinarnego.”;

20) w art. 191a:

a) po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. W zakresie danych osobowych przetwarzanych przez powszechne jednostki organizacyjne prokuratury w ramach realizacji zadań określonych w art. 2, obowiązki, uprawnienia i zadania organu nadzorczego przewidziane w art. 5 ust. 1 pkt 1 i 5–8, art. 6, art. 7, art. 8 ust. 1 i 2, art. 10, art. 11, art. 35 ust. 6, art. 36 ust. 6 i art. 50 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości (Dz. U. z 2019 r. poz. 125 oraz z 2022 r. poz. 1700) są wykonywane przez organy nadzoru, o których mowa w § 1, zaś obowiązki, uprawnienia i zadania, przewidziane w art. 38 ust. 1 i 3–5, art. 44 ust. 1 i 8, art. 45 ust. 5 oraz art. 47 ust. 1 pkt 6 tej ustawy – przez organ nadzoru, o którym mowa w § 1 pkt 3. Zamiast decyzji administracyjnej, o której mowa w art. 8 ust. 2 ustawy powołanej w zdaniu pierwszym, organ nadzoru, o którym mowa w § 1, wydaje polecenie służbowe.”,

b) w § 2:

– wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„W ramach nadzoru, o którym mowa w § 1 i 1a, właściwe organy w szczególności:”,

– pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) rozpatrują skargi osób, których dane osobowe są przetwarzane niezgodnie z prawem, i prowadzą postępowania w tym zakresie;”,

– w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) zapewniają skuteczną ochronę danych osobowych w nadzorowanych jednostkach, monitorują i egzekwują stosowanie przepisów o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości oraz przeprowadzają kontrole przetwarzania danych osobowych w celu ustalenia zgodności ich przetwarzania z prawem, a w razie stwierdzenia niezgodności nakazują administratorowi lub podmiotowi przetwarzającemu dane osobowe przywrócenie stanu zgodnego z prawem i podejmują działania mające na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości.”,

c) w § 3 w pkt 7 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 8 w brzmieniu:

„8) zwrócenia się bezpośrednio do inspektora ochrony danych o sprawdzenie stosowania przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości przez administratora, który go wyznaczył, ze wskazaniem zakresu i terminu tego sprawdzenia.”.

Art. 14. W ustawie z dnia 15 grudnia 2016 r. o Prokuraturze Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2100 oraz z 2023 r. poz. 614) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 36 dodaje się art. 36a w brzmieniu:

„Art. 36a. Prokuratura Generalna jest obowiązana posiadać konto w portalu informacyjnym, o którym mowa w art. 53e § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 217, z 2022 r. poz. 2642 oraz z 2023 r. poz. 289 i 614).”;

2) w art. 50 uchyla się ust. 4;

3) w art. 51 uchyla się ust. 4.

Art. 15. W ustawie z dnia 28 lutego 2018 r. o kosztach komorniczych (Dz. U. z 2021 r. poz. 210 oraz z 2023 r. poz. 614) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 7 w ust. 1 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Przepisu tego nie stosuje się, jeżeli wysokość należności jest równa lub niższa od kosztów wezwania.”;

2) w art. 9 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się, jeżeli wysokość niewykorzystanej zaliczki z danego tytułu lub podlegającej częściowemu zwrotowi nie przekracza 60 złotych, a zachodzą podstawy do przyjęcia, że w sprawie powstaną dalsze wydatki.”;

3) w art. 21:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Opłatę egzekucyjną za egzekucję świadczeń pieniężnych komornik ściąga wraz z egzekwowanym świadczeniem, proporcjonalnie do wartości wyegzekwowanego świadczenia. Ściągnięcie opłaty nie wymaga wydania postanowienia. W każdym postępowaniu komornik ustala wysokość opłat

- ściągniętych i należnych w postanowieniu o umorzeniu postępowania albo postanowieniu o zakończeniu postępowania w inny sposób.”,
- b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
- „1a. Na wniosek strony komornik wydaje postanowienie w przedmiocie ustalenia wysokości opłat egzekucyjnych dotąd od niej ściągniętych jako należnych w sprawie.”;
- 4) w art. 31:
- a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. W razie wykonania zabezpieczenia roszczenia pieniężnego lub europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym, komornik pobiera od wnioskodawcy opłatę stosunkową w wysokości 10% wartości mienia objętego zabezpieczeniem. Opłata ta podlega zmniejszeniu o wysokość opłaty pobranej na podstawie ust. 1. Jeżeli ustalenie wartości mienia objętego zabezpieczeniem wymaga opinii biegłego, komornik wzywa uprawnionego do uiszczenia zaliczki na związane z tym wydatki. W razie nieuiszczenia zaliczki, termin umorzenia postępowania, o którym mowa w art. 824 § 1 pkt 4 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, wynosi miesiąc.”,
- b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:
- „2a. W razie umorzenia postępowania o wykonanie zabezpieczenia roszczenia pieniężnego lub europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym na wniosek uprawnionego albo na podstawie art. 824 § 1 pkt 4 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, uprawnionego obciąża opłata stosunkowa w wysokości 5% wartości świadczenia, które miało podlegać zabezpieczeniu. Jeżeli jednak uprawniony wykaże, że przyczyna umorzenia postępowania wiąże się ze spełnieniem świadczenia przez obowiązanego, uprawnionego obciąża opłata w wysokości 2% świadczenia, które miało podlegać zabezpieczeniu.”.

Art. 16. W ustawie z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 590 i 614) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 50 dodaje się ust. 3 i 4 w brzmieniu:

„3. Odwołany lub przeniesiony komornik albo komornik, którego powołanie wygasło z mocy prawa oraz jego następcy prawni ponoszą osobistą odpowiedzialność majątkową za koszty związane z przekazaniem do przechowywania, zniszczenia lub archiwizacji akt spraw, w których postępowanie zostało zakończone przed zwolnieniem stanowiska komornika, w zakresie, w jakim pozostawione przez komornika środki nie wystarczają na ten cel.

4. Osoby, o których mowa w ust. 3, ponoszą także osobistą odpowiedzialność majątkową z tytułu zwrotu kosztów komorniczych, nienależnie ściągniętych lub pobranych przed dniem zwolnienia stanowiska komornika, w przypadkach, gdy obowiązek ich zwrotu powstał po tej dacie. Przepis ten stosuje się odpowiednio do konieczności wypłaty stronie odszkodowania za szkodę wyrządzoną przed dniem zwolnienia stanowiska albo zapłaty stosownej sumy pieniężnej z tytułu przewlekłości postępowania, w zakresie, w jakim przewlekłość ta nastąpiła przed dniem zwolnienia stanowiska.”;

2) w art. 51 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Do czasu udostępnienia ogłoszenia, o którym mowa w art. 12 ust. 3, kurator kancelarii prowadzi jedynie postępowania w sprawach niezakończonych oraz sprawach przekazanych w trybie zbiegu egzekucji.”;

3) w art. 149 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Uzyskane opłaty egzekucyjne, po potrąceniu wynagrodzenia prowizyjnego komornika, stanowią dochód budżetu państwa i podlegają przekazaniu na rachunek, o którym mowa w art. 196 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.⁸⁾), urzędu skarbowego właściwego ze względu na siedzibę kancelarii, w terminie do 10 dnia miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu, w którym zostały uzyskane.”;

4) w art. 150 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Do limitów opłat egzekucyjnych, od których uzależniona jest wysokość wynagrodzenia prowizyjnego, nie wlicza się opłat uzyskanych przez

---

⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 1692, 1725, 1747, 1768, 1964 i 2414 oraz z 2023 r. poz. 412, 497, 658 i 803.

komornika w związku z pełnieniem obowiązków zastępcy innego komornika. Opłaty uzyskane w kancelarii zastępowanego komornika uwzględnia się przy ustalaniu wynagrodzenia prowizyjnego zastępowanego komornika lub jego zastępców.”.

Art. 17. W ustawie z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2095, z późn. zm.⁹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) traci moc art. 15zrz¹;
- 2) uchyla się art. 15zrs¹ i art. 15 zrs²;
- 3) uchyla się art. 15zrs⁹.

Art. 18. W ustawie z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 285) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 9 w ust. 1 uchyla się pkt 7;
- 2) w art. 14 w ust. 1 w pkt 2 wyrazy „, rzecznikiem patentowym lub radcą Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej” zastępuje się wyrazami „lub rzecznikiem patentowym”;
- 3) w art. 15 w ust. 2 w części wspólnej wyrazy „, doradcą podatkowym lub radcą Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej” zastępuje się wyrazami „lub doradcą podatkowym”;
- 4) w art. 26 w pkt 2:
  - a) w lit. c wyrazy: „, rzecznika patentowego, radcy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej” zastępuje się wyrazami „lub rzecznika patentowego”;
  - b) w lit. k wyrazy „, rzecznikiem patentowym, radcą Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej” zastępuje się wyrazami „lub rzecznikiem patentowym”;
- 5) w art. 29:

⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 2120, 2133, 2262, 2269, 2317, 2368 i 2459, z 2022 r. poz. 202, 218, 655, 830, 1301, 1370, 1488, 1561, 1723, 1768, 1783, 2127, 2185, 2640, 2687 i 2705 oraz z 2023 r. poz. 185, 240, 412, 614 i 852.

- a) w ust. 2 w pkt 1 w lit. b wyrazy „, rzecznikiem patentowym, radcą Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej” zastępuje się wyrazami „,lub rzecznikiem patentowym”,
- b) w ust. 4 w części wspólnej wyrazy „, doradcą podatkowym lub radcą Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej” zastępuje się wyrazami: „,lub doradcą podatkowym”;
- 6) w art. 30 w ust. 1 w pkt 1 w lit. a w tiret drugim wyrazy „,rzecznikiem patentowym, radcą Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej” zastępuje się wyrazami „,lub rzecznikiem patentowym”;
- 7) w art. 32 w ust. 2 skreśla się wyrazy „, radcy Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej”;
- 8) w art. 34 w ust. 1 w pkt 1 wyrazy „, doradcy restrukturyzacyjnego, radcy Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej” zastępuje się wyrazami „,lub doradcy restrukturyzacyjnego”;
- 9) w art. 35 w ust. 1 w pkt 4 uchyla się lit. f;
- 10) w art. 60 w ust. 1 w pkt 2:
  - a) w lit. b wyrazy „, rzecznika patentowego, radcy Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej” zastępuje się wyrazami „,lub rzecznika patentowego”,
  - b) w lit. f wyrazy „, rzecznikiem patentowym, radcą Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej” zastępuje się wyrazami „,lub rzecznikiem patentowym”;
- 11) w art. 63:
  - a) w pkt 1 w art. 125 uchyla się § 6;
  - b) w pkt 3 w art. 131² uchyla się § 3;
- 12) w art. 155 w ust. 10 w pkt 1 wyrazy „,pkt 1–8” zastępuje się wyrazami „,pkt 1–6 i 8”;
- 13) w art. 166 w pkt 5 wyrazy „,pkt 1–8” zastępuje się wyrazami „,pkt 1–6 i 8”.

Art. 19. W ustawie z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. poz. 1700 oraz z 2023 r. poz. 289) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 7 w pkt 8 po wyrazach „przepadek przedsiębiorstwa albo jego równowartości,” dodaje się wyrazy „przepadek pojazdu mechanicznego albo równowartości pojazdu,”;
- 2) w art. 15 w ust. 2, w art. 16 w ust. 5, w art. 46 w ust. 2, w art. 65 w ust. 2, w art. 69 w ust. 2, w art. 235 w ust. 5, w art. 237 w ust. 5, w art. 240 w ust. 3, w art. 248 w ust. 1 w pkt 2, w art. 250 w ust. 2 oraz w art. 355 wyrazy „art. 197 § 3 lub 4” zastępuje się wyrazami „art. 197 § 1, 3, 4 lub 5”;
- 3) w art. 25 po wyrazach „w art. 10 § 2” dodaje się wyrazy „lub 2a”;
- 4) w art. 38 w ust. 2 w pkt 4 po wyrazach „art. 173 § 1 lub 3,” dodaje się wyrazy „art. 197 § 1,”;
- 5) w art. 67:
  - a) w ust. 1 po wyrazach „w art. 10 § 2” dodaje się wyrazy „lub 2a”,
  - b) w ust. 3 po wyrazach „w art. 10 § 2” dodaje się wyrazy „lub 2a”;
- 6) w art. 87 w pkt 3 wyraz „część” zastępuje się wyrazem „części”.

Art. 20. W ustawie z dnia 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2600 oraz z 2023 r. poz. 403) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1:
  - a) pkt 12 otrzymuje brzmienie:

„12) w art. 43a dodaje się § 4 w brzmieniu:

„§ 4. W razie skazania za udział w bójce lub pobiciu, o których mowa w art. 158 lub w art. 159, sąd orzeka, a jeżeli jednocześnie orzeka obowiązek lub nawiązkę na podstawie art. 46 § 1 lub 2 – może orzec, świadczenie pieniężne wymienione w art. 39 pkt 7 na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w wysokości co najmniej 5000 złotych.”;
  - b) pkt 14 otrzymuje brzmienie:

„14) po art. 44a dodaje się art. 44b w brzmieniu:

„Art. 44b. § 1. W wypadkach wskazanych w ustawie sąd orzeka przepadek pojazdu mechanicznego prowadzonego przez sprawcę w ruchu lądowym.

§ 2. Jeżeli w czasie popełnienia przestępstwa pojazd nie stanowił wyłącznej własności sprawcy albo po popełnieniu przestępstwa sprawca zbył, darował lub ukrył podlegający przypadkowi pojazd, orzeka się wypadek równowartości pojazdu. Za równowartość pojazdu uznaje się wartość pojazdu określoną w polisie ubezpieczeniowej na rok, w którym popełniono przestępstwo, a w razie braku polisy – średnią wartość rynkową pojazdu odpowiadającego, przy uwzględnieniu marki, modelu, roku produkcji, typu nadwozia, rodzaju napędu i silnika, pojemności lub mocy silnika oraz przybliżonego przebiegu, pojazdowi prowadzonemu przez sprawcę, ustaloną na podstawie dostępnych danych, bez powoływania w tym celu biegłego.

§ 3. Jeżeli ustalenie średniej wartości rynkowej pojazdu odpowiadającego pojazdowi, o którym mowa w § 1, w sposób określony w § 2 nie jest możliwe ze względu na szczególne cechy tego pojazdu, zasięga się opinii biegłego.

§ 4. Przypadku pojazdu mechanicznego oraz przypadku równowartości pojazdu określonego w § 2 nie orzeka się, jeżeli sprawca prowadził niestanowiący jego własności pojazd mechaniczny wykonując czynności zawodowe lub służbowe polegające na prowadzeniu pojazdu na rzecz pracodawcy. W takim wypadku sąd orzeka nawiązkę w wysokości co najmniej 5000 złotych na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej.

§ 5. Przypadku pojazdu mechanicznego oraz przypadku równowartości pojazdu nie orzeka się, jeżeli orzeczenie przypadku pojazdu mechanicznego jest niemożliwe lub niecelowe z uwagi na jego utratę przez sprawcę, zniszczenie lub znaczne uszkodzenie.”;”;

c) w pkt 26 w art. 78 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Skazanego określonego w art. 64 § 1 można warunkowo zwolnić po odbyciu dwóch trzecich kary, natomiast skazanego określonego w art. 64 § 2 lub art. 64a oraz skazanego, wobec którego wydano prawomocne

- postanowienie stwierdzające, że bezprawnie utrudniał wykonanie kary pozbawienia wolności, po odbyciu trzech czwartych kary.”,
- d) w pkt 27 w art. 79 § 1 otrzymuje brzmienie:
- „§ 1. Przepisy art. 78 § 1 i 2 stosuje się odpowiednio do sumy dwóch lub więcej niepodlegających łączeniu kar pozbawienia wolności, które skazany ma odbyć kolejno. Przepis art. 78 § 2 stosuje się, jeżeli chociażby jedno z przestępstw popełniono w warunkach określonych w art. 64 lub art. 64a lub wobec skazanego wydano prawomocne postanowienie stwierdzające, że bezprawnie utrudniał wykonanie kary pozbawienia wolności.”,
- e) w pkt 36 lit. d otrzymuje brzmienie:
- „d) § 4 otrzymuje brzmienie:
- „§ 4. W przypadku przestępstw:
- 1) przeciwko życiu i zdrowiu, popełnionych na szkodę małoletniego, zagrożonych karą, której górna granica przekracza 5 lat pozbawienia wolności,
  - 2) określonych w rozdziale XXV, popełnionych na szkodę małoletniego, albo gdy treści pornograficzne obejmują udział małoletniego,
  - 3) określonych w art. 156a i art. 191b, popełnionych na szkodę małoletniego
- przedawnienie karalności przestępstwa nie może nastąpić przed ukończeniem przez niego 40. roku życia.”;
- f) w pkt 67 lit. b i c otrzymują brzmienie:
- „b) po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:
- „§ 1a. Skazując sprawcę, który popełnił przestępstwo określone w art. 173 § 3 lub 4 lub art. 177 § 2, w warunkach określonych w § 1 lub którego dotyczy wskazana w tym przepisie okoliczność, sąd orzeka karę pozbawienia wolności w wysokości:
- 1) nie niższej niż 3 lata, jeżeli następstwem wypadku jest ciężki uszczerbek na zdrowiu innej osoby albo następstwem katastrofy jest ciężki uszczerbek na zdrowiu wielu osób, do dwukrotności górnej granicy ustawowego zagrożenia,

- 2) nie niższej niż 5 lat, jeżeli następstwem czynu jest śmierć człowieka, do dwukrotności górnej granicy ustawowego zagrożenia w przypadku katastrofy, a 20 lat pozbawienia wolności w przypadku wypadku.”,
- c) dodaje się § 3 w brzmieniu:
„§ 3. W razie skazania, o którym mowa w § 1 lub 1a, sąd może orzec przepadek, o którym mowa w art. 44b, a orzeka go, jeżeli zawartość alkoholu w organizmie sprawcy była wyższa niż 1 promil we krwi lub 0,5 mg/dm³ w wydychanym powietrzu albo prowadziła do takiego stężenia.”,
- g) pkt 69 otrzymuje brzmienie:
„69) w art. 185 w § 3 wyrazy „na czas nie krótszy od lat 3” zastępuje się wyrazami „od lat 3 do 20”;
- h) w pkt 109 w art. 305 dodaje się § 6 w brzmieniu:
„§ 6. Nie podlega karze sprawca przestępstwa określonego w § 1 lub 2, który zawiadomił o fakcie jego popełnienia organ powołany do ścigania przestępstw lub organ ochrony konkurencji państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub Komisję Europejską i ujawnił wszystkie istotne okoliczności tego przestępstwa, zanim organ powołany do ścigania przestępstw o nim się dowiedział.”;
- 2) w art. 9:
- a) pkt 6 otrzymuje brzmienie:
„6) w art. 55:
- a) § 1 i 2 otrzymują brzmienie:
„§ 1. Pokrzywdzony, o którym mowa w art. 330 § 2 zdanie trzecie, w terminie miesiąca od doręczenia mu zawiadomienia o postanowieniu prokuratora nadrzędnego o utrzymaniu w mocy zaskarżonego postanowienia, może wnieść akt oskarżenia do sądu, dołączając po jednym odpisie dla każdego oskarżonego oraz dla prokuratora. Przepis art. 488 § 2 stosuje się odpowiednio. Przepisów art. 339 § 3 pkt 3a i art. 396a nie stosuje się.
§ 2. Akt oskarżenia wniesiony przez pokrzywdzonego powinien być sporządzony i podpisany przez adwokata, radcę

prawnego albo radcę Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, z zachowaniem warunków określonych w § 2b, art. 332 i art. 333 § 1.”,

b) po § 2a dodaje się § 2b w brzmieniu:

„§ 2b. Do aktu oskarżenia załącza się zawiadomienie, o którym mowa w § 1, wraz odpisem postanowienia prokuratora nadrzędnego wydanego na podstawie art. 330 § 2.”;

b) pkt 13 otrzymuje brzmienie:

„13) w art. 306 w § 1a pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) osobie niebędącej pokrzywdzonym, która złożyła zawiadomienie o przestępstwie określonym w art. 228–231, art. 233, art. 235, art. 236, art. 245, art. 270–277, art. 278–294 lub w art. 296–306c Kodeksu karnego, jeżeli postępowanie karne wszczęto w wyniku jej zawiadomienia, a wskutek tego przestępstwa doszło do naruszenia jej praw.”;

c) pkt 15 otrzymuje brzmienie:

„15) w art. 330:

a) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Jeżeli organ prowadzący postępowanie nadal nie znajduje podstaw do wniesienia aktu oskarżenia, wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania lub odmowie jego wszczęcia. Postanowienie to podlega zaskarżeniu tylko do prokuratora nadrzędnego. W razie utrzymania w mocy zaskarżonego postanowienia pokrzywdzony, który co najmniej dwukrotnie wykorzystał uprawnienia przewidziane w art. 306 § 1 lub 1a, w tym zaskarżył postanowienie utrzymane w mocy przez prokuratora nadrzędnego, może wnieść akt oskarżenia określony w art. 55 § 1.”,

b) po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:

„§ 2a. W razie utrzymania w mocy postanowienia o umorzeniu postępowania przygotowawczego lub odmowie jego wszczęcia, prokurator nadrzędny przesyła pokrzywdzonemu,

który spełnia warunki określone w § 2 zdanie trzecie, zawiadomienie o utrzymaniu w mocy zaskarżonego postanowienia wraz z pouczeniem o treści art. 55 § 1 oraz odpis postanowienia o utrzymaniu w mocy zaskarżonego postanowienia. Innego skarżącego powiadamia się o utrzymaniu w mocy postanowienia o umorzeniu postępowania przygotowawczego lub odmowie jego wszczęcia.”;”;

3) w art. 10:

a) pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) w art. 431a:

a) w § 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) wobec skazanego orzeczono karę pozbawienia wolności nieprzekraczającą jednego roku i 6 miesięcy albo wobec skazanego orzeczono karę pozbawienia wolności w wymiarze niższym niż 3 lata i któremu do odbycia w zakładzie karnym pozostała część tej kary w wymiarze nie większym niż 6 miesięcy, a nie zachodzą warunki przewidziane w art. 64 § 2, art. 64a lub art. 65 § 1 i 2 Kodeksu karnego;”;

b) w § 6 w części wspólnej po wyrazach „w art. 64 § 2” dodaje się wyrazy „lub art. 64a”;”;

b) po pkt 7 dodaje się pkt 7a i 7b w brzmieniu:

„7a) w art. 431a w § 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) wobec skazanego orzeczono karę pozbawienia wolności nieprzekraczającą 4 miesięcy, a nie zachodzą warunki przewidziane w art. 64 § 2, art. 64a lub art. 65 § 1 lub 2 Kodeksu karnego;”;

7b) w art. 85 w § 2 po wyrazach „w art. 10 § 2” dodaje się wyrazy „lub 2a”;”;

4) art. 28 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przepisy art. 55 § 1, 2 i 2b oraz art. 330 § 2 i 2a ustawy zmienianej w art. 9 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą stosuje się w sprawach, w których postanowienie prokuratora nadrzędnego o utrzymaniu w mocy postanowienia o

odmowie wszczęcia lub o umorzeniu postępowania przygotowawczego zostało wydane po wejściu w życie niniejszej ustawy.”.

Art. 21. 1. W postępowaniach wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie art. 1 pkt 15–20, 22–32 i 34 oraz art. 10 i art. 12 niniejszej ustawy sąd rozpoznaje sprawę w składzie zgodnym z przepisami ustawy zmienianej w art. 1, art. 10 i art. 12 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. Jeżeli na podstawie przepisów dotychczasowych do rozpoznania sprawy wyznaczono skład trzech sędziów, dalsze jej prowadzenie przejmuje sędzia wyznaczony jako sprawozdawca. Czynności dokonane przez sąd w składzie zgodnym z przepisami dotychczasowymi pozostają w mocy. Sąd rozpoznaje sprawę w składzie zgodnym z przepisami dotychczasowymi, jeżeli przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy doszło do zamknięcia rozprawy.

2. Przepisy art. 387 § 1–2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się do orzeczeń wydanych po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 22. Pracownicy sądów wykonujący zadania z zakresu informatyzacji sądownictwa oraz obsługi informatycznej sądów zatrudnieni w sądach okręgowych i sądach rejonowych działających na obszarze właściwości danego sądu apelacyjnego z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stają się pracownikami wykonującymi zadania z zakresu informatyzacji sądownictwa oraz obsługi informatycznej sądów zatrudnionymi w tym sądzie apelacyjnym i zachowują ciągłość pracy. Miejsce wykonywania obowiązków służbowych nie ulega zmianie.

Art. 23. Do postępowań dotyczących mianowania referendarza sądowego na stanowisko starszego referendarza sądowego wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie art. 150 § 1 ustawy zmienianej w art. 2, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 2 w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 24. Czynności procesowe dokonane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy są skuteczne, jeżeli zostały dokonane z zachowaniem wymogów określonych w ustawie zmienianej w art. 3 w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 25. Do niewykonanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy orzeczeń o grzywnie, świadczeniu pieniężnym, środkach kompensacyjnych, przepadku, przepadku lub zwrocie korzyści majątkowej albo jej równowartości, których przedmiotem jest kwota pieniężna, lub o kosztach sądowych stosuje się

przepisy ustawy, o której mowa w art. 7, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, przy czym czynności dokonane na podstawie przepisów dotychczasowych pozostają skuteczne; jeżeli jednak jest prowadzona egzekucja tych należności, do czasu jej zakończenia stosuje się przepisy dotychczasowe, przy czym sąd jest zobowiązany poinformować organ egzekucyjny o zabezpieczonym w sprawie mieniu skazanego nie później niż w terminie miesiąca od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 26. 1. W sprawach wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy przepisy ustawy zmienianej w art. 11, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się wyłącznie do pism i wniosków podlegających opłacie, wnoszonych po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy oraz do wydatków powstałych po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, z uwzględnieniem ust. 2.

2. Przepisy art. 95 ust. 5 i art. 102 ust. 5 ustawy zmienianej w art. 11 stosuje się do wniosków złożonych po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

3. W sprawach wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy przepis art. 79 ust. 1 pkt 2 lit. e ustawy zmienianej w art. 11 stosuje się w razie wydania postanowienia o umorzeniu postępowania na skutek ugody zawartej po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

4. W sprawach wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy przepis art. 79 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 11 stosuje się do orzeczeń wydanych po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 27. Czynności dokonane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zgodnie z art. 15zszs⁹ ustawy zmienianej w art. 17 uważa się za czynności dokonane zgodnie z art. 131^{1a} ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 28. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 19 pkt 2–6, art. 20 pkt 1 lit. a, c–e, g i h oraz pkt 2–4, które wchodzi w życie z dniem 1 października 2023 r.;
- 2) art. 1 pkt 1–14, 21 i 33, art. 2 pkt 6 lit. a, pkt 8, 12 i 15, art. 3 pkt 1, 6, 10 i 16–19, art. 4, art. 5, art. 7, art. 8, art. 14 pkt 1, art. 17 w zakresie art. 15zszr¹ i art. 15zszs⁹ oraz art. 27, które wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia;

- 3) art. 19 pkt 1, art. 20 pkt 1 lit. b oraz f, które wchodzi w życie z dniem 14 marca 2024 r.;
- 4) art. 9, który wchodzi w życie z dniem 1 października 2029 r.